

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
 tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Region Midtjylland			
Teglværk navn	Kommune	Sogn	Kontrakt type
Palsgaard Teglværk, 1801	Hedensted	As	Teglmester – Peder Jessen
Boring Teglværk, 1905	Hedensted	Hvirring	Forpagtning – Herman Selimann
Boring Teglværk, 1906 og 1911	Hedensted	Hvirring	Forpagtning – Herman Selimann
Juelsminde Teglværk, 1923	Hedensted	Klakring	Forpagtning – N.P. Bech
Hyrup Teglværk, 1909	Hedensted	Stouby	Forpagtning – F.J.L. Fabricius
Løndal Teglværk, 1855	Horsens	Sdr. Vissing	Forpagtning – Wohnsen
Vinten Teglværk, 1896	Horsens	Tamdrup	Teglbrænder – N.M. Nielsen
Vinten Teglværk, 1897	Horsens	Tamdrup	Brandforsikring
Vinten Teglværk, 1898, 1899 og 1904	Horsens	Tamdrup	Teglbrænder – Niels Eriksen
Torrild Teglværk, 1872	Odder	Torrild	Forpagtning – Søren Jensen Og Mikkel L. Schmidt
Tyrrestrup Teglværk, 1860 og 1861	Horsens	Ørridslev	Teglmester – Henrich Abraham Christensen
Stamhuset Benzons Teglværk, 1851	Norddjurs	Gjerrild	Forpagtning – Jens Sørensen Bøgh
Rodsenseje Teglværk, 1857	Odder	Odder	Kontrakt med agent Schultz
Hedemølle Teglværk, 1854	Skanderborg	Fruering	Forpagtning – Peder Rasmussen
Hedemølle Teglværk 1863	Skanderborg	Fruering	Forpagtning – Peder Rasmussen
Hedemølle Teglværk, 1865 og udslettelsen 1885	Skanderborg	Fruering	Forpagtning – Peder Rasmussen
Hørning Teglværk, 1863	Skanderborg	Hørning	Teglmester – Nicolai Iversen
Bøgedal/Glarbogård Teglværk 1857	Skanderborg	Rye sogn	Forpagtning – Nicolai Iversen og H.C. Thomsen
Mallinggård Teglværk, 1862	Skanderborg	Skanderup	Forpagtning – H. Hansen
Østergaard Teglværk, 1885 og 1890	Skanderborg	Skanderup	Forpagtning – N. Christensen
Godthåb Teglværk, 1889	Skanderborg	Veng	Forpagtning – Peder Eriksen
Kragelund Teglværk, 1859	Århus	Holme	Interessentskab – H. Heide, A. Preis og H. Hansen

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Palsgård Teglværk, 1801

[Transskription ved Verner Bjerger, Horsens]

Fæste Accordt imellem Peder Jessen værende i Vinter i Aller Kroe, Aller Bye syden Colding, og Kammerjunker Niels Juul Reedtz paa Palsgaard.

- 1) Da jeg N. J. Reedtz agter til næste Foraar saafremt Gud sparer Helsen, at anlægge et Teglværk her ved Palsgaard og har dermed antaget benævnte Peder Jessen som Teglblænder, og er med samme accorderet saaledes:
- 2) Indtil at Teglovnen er i den Stand, at der kan begyndes med at sætte i samme, nyder Peder Jessen fast Løn 42 Rd. siiger Fyrretyve Rigsdaler dansk Courant.
- 3) Naar der begyndes paa Brændingen, nyder bemeldte P. Jessen Betaling for hver Tusind heele brændte Steen 3 M. siger tre mark dansk, med hele brændte Steen forstaaes de som kommer hele ud af Ovnen, eller i Toe store Stykker, mindre Stykker regnes ikke.
- 4) Een god Teglstryger forskaffer P. Jessen for billigste Accord, som saasart Vejret tillader det, indfinder sig her paa Palsgaard, for at begynde Arbejdet.
- 5) Kosten faaer P. Jessen og Teglstrygeren, og nyder tilligemed en Potte Brændevin ugentlig fra mig N. J. Reedtz.
- 6) Til Teglværket leveres foruden Teglblænder og Teglstryger, Tre Mand Daglig, samt foruden Værktøj.

Paa ovenstaaende Accordt er da Peder Jessen og N. J. Reedtz blevet enige om, at Peder Jessen saa snart Han i Foraaret kan forlade sin Tjeneste i Aller Kroe, indfinder sig her ved Palsgaard for at tiltræde som Teglblænder, hvilken Accordt af os begge til Bekræftelse er underskrevet.

Palsgaard 29de October 1801.

Peder Jessen, N. J. Reedtz

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Boring Teglværk, 1905

Erhvervsarkivet

Forpagningskontrakt

Vi underskrevne Johannes Carl August Brandt af Helsingør og Jens Kristian Jensen af Dortheasminde paa Interessentskabet Jensen, Brandt & Jensens Vegne bortforpagter hermed til Hermann Selimann af Boering det Interessentskabet tilhørende Teglværk i Boering, Hvirring Sogn paa følgende nærmere Vilkaar.

1.

Under Forpagningen er indbefattet det nævnte Teglværk med alle til Teglværksdriften hørende Bygninger, Driftsmaskiner og Driftsinventarium af enhver Art, Lergraven, Stenplads og Beboelseshus med Have.

Ejeren skal i Forpagningstiden uden Vederlag udover Forpagningsafgiften levere Forpagteren frit paa Teglværket de til Fremstilling af Stenproduktet fornødne Kul samt fornødent Brændselsmateriale til Maskinerne, ligesom Ejeren i Forpagningstiden skal vedligeholde Teglværkets Bygninger, Maskiner og Inventarium i god og brugbar Stand.

2.

Forpagningen tager sin Begyndelse strax naar denne Kontrakt er underskrevet, og vedvarer uopsigelig fra begge Sider indtil 1. april 1906.

3.

I Forpagningsafgift svarer Forpagteren 7 Kr. 50 Øre pr. 1000 Stk paa Teglværket producerede Sten – alt indbefattet, saavel hel- som halvbrændte og Vragsten - , og forpligter Forpagteren sig til i Forpagningstiden at producere mindst 600.000 Stk, saa at Forpagningsafgiften ikke bliver mindre end 4.500 Kr. Forpagningsafgiften betales kontant efterhaanden som Stenene sælges og af Køberen aftages, dog saaledes, at Forpagningsafgiften i hvert Fald fuldt er berigtiget den 1. April 1906. Betalingen erlægges skadesløst

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

og Portofrit paa ejerens Kontor i Dortheasminde.
4.

Ejeren betaler alle af det forpagtede gaaende
i Forpagningstiden forfaldende Skatter, Afgifter
og Brandpenge.

5.

Forpagteren skal i Forpagningstiden paa
forsvarlig Maade drive Teglværket og behandle
Bygninger, Maskiner og Inventar.

Skulde han i nogen væsentlig Maade mis-
ligholde nærværende Kontrakt, hvortil navn-
lig skal henregnes, at han udebliver med
Forpagningsafgift udover rette Forfaldstid,
da er Ejeren berettiget til strax at hæve nær-
værende Kontrakt og om fornødent ved Fog-
dens Hjælp lade ham udsætte af Besiddelsen
af det Forpagtede.

Skulde Ejeren ikke til Stadighed holde For-
pagteren med fornødent Kul til Brændingen
eller med fornødent Brændselsmateriale til
Maskinerne da er Forpagteren berettiget til selv
at forskaffe sig det paa Ejerens Regning og at
likvidere sit Udlæg dertil i Forpagningsafgiften
eller til, om han foretrækker det, strax at
hæve nærværende Kontrakt og Ejeren pligtig
til at betale ham fuld Erstatning for det ham
ved Misligholdelsen af Ejerens Forpligtelser og
Kontraktens Ophør i Utide forvoldte Tab.

Jeg Hermann Selimann af Boering er-
kender herved at være indgaaet paa foranstaa-
ende Kontrakt, som jeg forpligter mig til nøj-
agtig at opfylde.

For Stemplingens Skyld bemærkes, at Forpagt-
ningafgiften ikke antages at ville overstige
4500 Kr.

Boring den 6 April 1905

Herman Selimann, Til Vitterlighed: Anton Madsen, J Chr Nielsen

J C A Brandt, Jens Kr. Jensen. Til Vitterlighed: Anton Madsen, J Chr Nielsen

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Boring Teglværk, 1906 og 1911

Erhvervsarkivet

Forpagningskontrakt

Imellem underskrevne Interessentskab Jensen Brandt & Jensen af Dortheasminde, og Hermann Selimann, sammesteds, er Dags Dato indgaaet følgende Forpagningskontrakt.

1.

Vi Jensen Brandt & Jensen bortforpagte herved til fornævnte Herman Selimann den os tilhørende Ejendom "Boring Teglværk" Matr. No 15f og 17b af Boring med tilliggende Jorder, paastaaende Bygninger med mur- og nagelfaste Genstande, de til Teglværket hørende Bygninger og Skure, Ovne, Maskiner, Driftsmateriel og Driftsinventar af Tipvogne og Spor, Trillebør og alle de øvrige staaende og løbende Redskaber, alt saaledes som Ejendommen med Tilbehør i Dag forefindes.

Over de overtagne Maskiner og andet Driftsmateriel og Inventar er der optagen en Fortegnelse, og afleveres det alt i den samme gode Stand, som ved Modtagelsen, idet der dog ikke tages noget Hensyn til den Forringelse som Tidens Tand eller almindelig Brug kan medføre.

2.

Forpagningen tager sin Begyndelse til 1. April d.A. og vedvarer Forholdet uopsigeligt fra begge Sider i fem Aar indtil 1ste April 1911, til hvilken Tid eller til en følgende 1ste April Forholdet kan opsiges med mindst forudgaaende Varsel af 6 Maaneder.

I Tilfælde af frivilligt Salg have Ejerne Ret til med 6 Maaneders Varsel at opsiges Kontrakten til førstkommende 1ste April, dog mod en Godtgørelse af 1000 Kr., som erlægges samtidig med at Opsigelsen finder Sted.

Ved Opsigelse har Forpagteren derhos en Frist af yderligere 2 Maaneder til at bortsælge sine Fabrikerede Sten, til hvilke han og Køberen have Adgang med Køretøj.

3.

I aarlig Forpagningsafgift, er Forpagteren pligtig til at svare et Beløb, som beregnes til 4 Kr pr. Tusind fabrikerede Sten, i hvilken Henseende bemærkes, at Stenene beregnes som fabrikerede, naar de ere brændte d.v.s., at Ovnen er slukket, idet dog Minimumsafgiften

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

skal være 2000 Kr. – To Tusinde Kroner – som erlægges i hver 11. Juni og 11. Decbr. Termin, første Gang i 11. Juni Termin d.A. og den øvrige eventuelle Forpagtningsafgift erlægges for det løbende Driftsaar (1/4-31/3) inden hvert Aars 1ste Marts. Betalingen erlægges kontant og skadesløst til ejerne eller hvem disse maatte have meddelt Fuldmagt til at afgive Kvittering.

4.

Interessentskabet afholder selv Skatter, Assurance og de øvrige Ejendommen vedrørende Afgifter. Forpagteren afholder alle Udgifter til Vedligeholdelse af Reparationer af Bygninger med Tilbehør udvendig og indvendig og af Maskiner, Motor, Ovn og Redskaberne. Til Gengæld for Afholdelse af Udgifterne ved Reparationerne og Vedligeholdelse erholder Forpagteren en aarlig Godtgørelse af Interessentskabet af 300 Kr.. som skal godtgøres ham i Forpagtningsafgiften dog først i hvert Aars December Termin i den først forfaldende Forpagtningsafgift. Skulde der opstaa Spørgsmaal om Erstatning i tilfælde af Ildsvaade m.v. i Anledning af Misligholdelse ved Aflevering af Ejendommen med Tilbehør, eller der gøres Ansvar gældende mod Forpagteren i Anledning af uforsvarlig Behandling af Ejendommen, mulig Mangel ved Vedligeholdelsen sker Afgørelsen heraf saaledes, at Parterne hver vælger en Voldgiftsmand, disse en Opmand, og den Afgørelse, som Voldgiftsmændene med Opmanden maatte træffe, skal Parterne ufravigelig underkaste sig. Har Forpagteren herefter Forpligtelse til at udbetale noget Beløb, skal dette betales inden 8 Dage fra Voldgiftskendelsens Afsigelse.

Nægter eller undlader den ene af Parterne senest 8 Dage efter derom ved anbefalet Brev modtagen Opfordring at udvælge sin Voldgiftsmand, er den anden Part berettiget til at udvælge begge Voldgiftsmændene. Omkostningerne ved Voldgiften afholdes af Parterne hver med Halvdelen.

I Tilfælde af Ildsvaade og Ødelæggelse ved Storm skal det Forretnings- eller Driftstab, som herved tilføjes Forpagteren ligeledes fastsættes af Voldgiftsmændene, og Erstatningen erlægges samtidig med at Brandskadeserstatningen udbetales til Ejeren. Skulde Bygningerne forgaa ved

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Ildsvaade, skal Ejeren have Ret til helt at ophæve Kontrakten, mod at der af Brandskadeserstatningen ydes Forpagteren Erstatning, som fastsættes ved Voldgift. Skulde Forpagteren i Forpagtningstiden afgaa ved Døden, skal hans Enke eller eventuelle Arvinger have Ret til med 1 Maanedes Varsel at opsige Forpagtningen til Ophør den 1ste i en Maaned.

5.

Interessentskabet forbeholder sig Ret til fra Dortheasminde Teglværk at afhente al den Mergel paa Boring Teglværks Grund, der paa førstnævnte Teglværk ønskes anvendt til Fabrikation af Tagsten og Rør, alt uden Vederlag til Forpagteren.

6.

Forpagteren er forpligtet til at drive Teglværket paa forsvarlig og hensigtsmæssig Maade. Han er forpligtet til at holde Lergravene i tilbørlig Orden, og at paase, at Afrømningen køres tilbage i Graven overensstemmende med den herom trufne Aftale. Han er forpligtet til at holde Bygningerne, Maskiner og Materiel m.v. i god Stand, og i det hele behandle disse forsvarlig.

I denne Sammenhæng bemærkes, at Forpagteren stedse og i enhver Henseende er ansvarlig for de af ham antagne Folk. Forpagteren har ingen Ret til Fremleje eller Fremlaan, og maa ikke sælge eller afhænde Ler eller andet Materiale paa Ejendommen til Tredjemand. Han er pligtig til at paase, at Fabrikationen af Sten sker paa omhyggelig og forsvarlig Maade og dermed opretholde Teglværkets gode Renomé.

7.

Forpagteren er pligtig til at føre et nøjagtigt Bogholderi over de Produktioner af Sten samt over Salget af disse saaledes at det navnlig tydeligt kan ses, hvor mange Tusind Sten der er fabrikeret hver Maaned, i hvilken Henseende bemærkes, at hver Brænding regnskabsmæssig regnes til 77000 (sic) Sten. Paa Teglværket maa kun fabrikeres Mursten. Hver Maaned er han pligtig til at tilstille Interessentskabet eller dets Befuldmægtigede nøjagtig Opgave over de fabrikerede Sten samt Opgørelse over mulige Udlæge til Skatter m.v. i Henhold til Post 4 1ste Stykke. Interessentskabet eller dets Befuldmægtigede har til enhver Tid Ret til at indfinde sig paa Ejendommen

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

og undersøge denne med Tilbehør samt Bogholderi
og Regnskab.

8.

Det er Forpagteren forbudt at drive eller paa nogen
somhelst Maade være interesseret i en med Teglværket
konkurrerende Virksomhed indenfor 5 Miles Omkreds.
Overtrædelse heraf medfører en Interessentskabet
tilfaldende Konventionalbøde stor 5000 Kr.

9.

Forpagteren afholder selv de med Driften forbundne
Udgifter til Kul, Arbejds løn, Olie etc.

De ham købte og producerede Varer og fabrikerede Sten
ere hans uindskrænkede Ejendom. Forpagteren er pligtig
til enhver Tid at have den til Værkets Drift nødvendige
og rigelige Kapital.

Med Hensyn til Driften af Ejendommens Agermark,
da er denne fri, og overladt til Forpagterens egen
Afgørelse.

10.

Saaframt Forpagteren i nogen væsentlig Grad maatte mis-
ligholde nærværende Kontrakt, særlig saafremt han
maatte udeblive med de stipulerede Afdrag paa
Forpagtningsafgiften udover den 18. i Terminsmaaneden
eller han maatte undlade at afgive nøjagtigt Regnskab
i Henhold til Post 7, eller han ikke efterkommer af-
sagte Voldgiftskendelser, eller han i anden Retning væsent-
lig maatte misligholde sine Forpligtelser efter nær-
værende Kontrakt, da har han forbrudt sin Ret efter
denne, og Interessentskabet – eller hvem dette maatte
have overdraget sin Ret til Ejendommen og overfor
Forpagteren – har da Ret til straks uden Opsigelse
at sætte sig i Besiddelse af det bortforpagtede.

København og Dortheasminde den 18 og 21 Marts 1906
(firma) Jensen Brandt Jensen

L. A. Brandt, Jens Kr. Jensen

Foranstaaende Kontrakt tiltrædes med Bemærkning
at for hver Læs Mergel, som J. Hansen tager i Boring
Lergrav, har Boring Teglværk Ret til at tage 1 Læs
Ler hos J. Hansen.

p.t. Heruns. Dortheasminde den 21/3 1906

Herman Seligmann

Inventargenstande ere medfulgte i forpagtningen:

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

30 Længder Spor

3 Tipvogne

3 Murstensforme

10 Hjulbør

En Vandvogn med Tønde

En Mergelgreb og en Spade.

Dortheasminde den 2/3 1906

Herman Selimann

Boring Teglværk, 1911

Efter at den forpagtede Ejendom i

Dag efter foretaget Syn + Skøn er afleveret

i god og forsvarlig Stand tilligemed

de i Forpagtningen medfulgte Ma-

skiner m.m. kvitteres herved

nærværende Kontrakt.

Boring den 29 April 1911

for Jensen, Brandt & Jensen ifølge Fuldmagt Henriksen

H Selimann

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Juelsminde Teglværk, 1923

Bjerre og Hatting Herreders Skøde og Panteprotokol nr. 31, pag. 862
Tinglæst 15. juni 1923

Imellem underskrevne Teglværksejer H. Thoresen Lassen,
Juelsminde, som Ejer og medunderskrevne Teglværksejer N. P. Bech,
Stenderup, som Forpagter er indgaaet og oprettet saalydende:

Forpagtningskontrakt.

Jeg H. Thoresen Lassen erkender at have bortforpagtet til
Herr N. P. Bech det paa min Ejendom matr. nr. 20_h Klakring By og
Sogn, skyldet for Hartkorn 1 Tdr. 2 Skp. 0 Fdk. 1 $\frac{3}{4}$ Alb. til-
hørende mig, ifølge Skøde, tinglæst 16/4 1917, beliggende Tegl-
værk med Tilbehør paa følgende nærmere Vilkaar og Betingelser.

1.

Forpagtningen omfatter:

A/ Teglværket med tilliggende Jorder, hvorved forstaas
nævnte Matr. Nr. 20_h af Klakring By og Sogn, skyldsæt for hart-
korn 1 Td. 2 Skp. 0 Fdk. 1 $\frac{3}{4}$ Alb, med paastaaende Bygninger og
øvrigt Tilbehør, med følgende Begrænsninger.

a. Ejeren beholder, dyrker og driver Agermarken for egen Regning
men saaledes at Forpagteren har en uindskrænket Ret til at
tage Ler, Grus, Sten og andet til Virksomheden bestemt mate-
riale i ubegrændset masse overalt paa marken. Forpagteren
har i den Anledning Ret til at færdes naarsomhelst og hvor-
somhelst paa Marken og lægge Spor eller Vej til Transport af
Materialer, Ler, Sten, Grus etc. Forpagteren
skal ikke yde Ejeren eller Forpagteren af Agermarken Erstat-
ning for Materialer eller for Skade foranlediget ved Grav-
ning efter Materialer, Transport heraf, Færdsel paa marken
eller Handlinger i det hele taget, som foretages af fornævnte
Aarsager udover følgende:

Forpagteren skal yde Ejeren eller Forpagteren af Ager-
marken en Erstatning for Afsavn af det af Forpagteren til Tegl-
værkets Brug indtagne Areal. Denne Erstatning for Afsavn
skal udgøre 40 Kr. aarlig pr. Td. Land geometrisk Maal og na-
turligvis kun kan beregnes for det faktisk indtagne Areal efter
den nævnte Pris pr. Td. Land. Forpagteren skal desuden, naar
man tager Ler eller andre Materialer udenfor det ham til uind-
skrænket Afbenyttelse overladte Omraade erstatte Skaden paa
Avl og Afgrøde efter uvillige Mænds Skøn. Erstatningen bereg-
nes i Forhold til hvad der faktisk avles pr. Td. Land, og alt-
saa kun for den faktisk ødelagte Avl og Afgrøde. Erstatningen

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

erlægges for det indtagne Areal Vedkommende aarsvis forud, og for Skade paa Avlen saa snart dens Omfang kan fastsættes.

Forpagteren skal dog til uindskrænket og udelukkende Afbenyttelse, og som indbefattet i Forpagtningen have overladt tilstrækkelig Plads til Færdsel, Bortkørsel og henlæggelse af Rømjord, Affald m.m. Det Forpagteren saaledes overladte Areal maa mindst udgøre 2 Tdr. Land g. M. udenom og foruden de forpagtede Bygninger og Lergravenes Areal. Dette Areal skal fastsættes i Marken ved Forpagtningens Tiltrædelse, og med Hensyn til dette Areal ydes som nævnt ingen Erstatning.

Saafremt Forpagteren i Henhold til de nedenfor anførte Bestemmelser om Forkøbsret overtager Teglværket m.v. til Ejendom er han pligtig til, saafremt der m.H.t. Agermarken er oprettet Forpagtningskontrakt, da at respektere denne i 2 – to – Aar regnet fra den Dag, da Teglværket overgaar til Forpagterens Ejendom, dog at de to Aar, hvis Teglværkets Overtagelse sker til en 1ste Juli skal regnes fra den paafølgende 1ste November, - og han indtræder, for saadant Tidsrum i Kontraktforholdet til vedkommende Forpagter, hvorved bemærkes, at der i saadan Kontrakt ikke maa optages Bestemmelser der er i Strid med nærværende Kontrakt eller er aabenbart ubillige overfor Ejeren. Forpagteren skal dog i det forudsatte Tilfælde ogsaa kunne forlange sig Marken overgivet strax imod at yde Forpagteren 1 – eet – Aars Forpagtningsafgift i Afstaaelse. Hvis Teglværkets Overtagelse til Ejendom sker en 1ste Juli kan Forpagtningen af Agermarken dog først forlanges fra traadt den paafølgende 1ste November. Høsten tilfalder i saa Fald Forpagteren.

b. Ejeren har forbeholdt sig den ved Teglværket paa Matr. Nr. 20h beliggende og af Ejeren nu beboede Villa.

c. Ejeren har forbeholdt sig Staldbygningen, dog at den heri værende Beboelseslejlighed er medindbefattet under Forpagtningen. Desuden er under Forpagtningen indbefattet Staldplads i nævnte Staldbygning til 2 heste, samt fornøden Plads til Furage.

B/ Under Forpagtningen er indbefattet alt paa Teglværket værende eller dertil hørende Driftsmateriel og Inventarium, maskiner, Spor Vogne etc., saavel løst som fast, hvorove en Fortegnelse optages og vedhæftes denne Kontrakt. Det bemærkes, at en Del af det til Teglværket hørende Materiel beror i Urlev-Stenderup Kommune, Forpagteren skal saafremt han ikke fører dette Materiel hjem til det forpagtede Teglværk ikke aflevere det andetsteds end hvor det nu beror.

C/ Under Forpagtningen er tillige indbefattet den til Teglværket

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

hørende Ret til at tage Sand i Strandhuse.

D/ Forpagteren indtræder for den Tid Forpagtningen varer i Lejemaalet om de Ejeren tilhørende paa Matr. Nr. 20k og 20p Klakring By og Sogn beliggende 2 Huse med 6 Lejligheder, der er eller har været bortlejede til Teglværksarbejdere. Forpagteren svarer den samme Leje, som hidtil er bleven svaret af de paagældende Arbejdere, hvilket udgør ialt 1276 Kr. 00 Øre. Denne Leje erlægges fjerdingaarsvis forud første Gang samtidig med denne Kontrakts Underskrift og derefter den 1/4, den 1/7, den 1/10 og den 1/1. Forpagteren har Krav paa den af de nuværende lejere fra og med 1ste Januar d.A. svarede Leje. Ejeren indestaar for at en af de bedste af Lejlighederne er til Disposition til Indflytning den 1. Maj d.A., men iøvrigt bliver det Forpagterens Sag at arrangere sig med eller opsige de øvrige Lejere, idet de paagældende Lejekontrakter skal overgives Forpagteren med den fornødne Legitimation. Lejemaalet om disse Ejendomme ophører uden særskildt Opsigelse samtidig med at Forpagtningsforholdet med Hensyn til Teglværket ophører, hvad enten dette Ophør skyldes Opsigelse eller at den nedenfor omhandlede Forkøbsret bliver effektiv.

2.

Forpagtningsforholdet begynder strax og vedvarer indtil 1ste Januar 1928, paa hvilket Tidspunkt det ophører uden Opsigelse, medmindre det forinden udtrykkeligt er blevet fornyet. Indenfor dette Tidsrum er det fra Ejers Side uopsigeligt, hvorimod det fra Forpagterens Side kan opsiges til Ophør den 1ste Januar 1925 eller en senere 1ste Januar med 1 – eet – Aars Varsel. Der optages snarest muligt af en Repræsentant for Ejeren og en Repræsentant for Forpagteren et Syn over det forpagtede, saavel Bygninger som Materiel. En Beskrivelse og Fortegnelse underskrives af begge de befuldmægtigede og vedhæftes denne Kontrakt. Forpagteren er pligtig til for egen Regning at foretage alle nødvendige Reparationer paa de forpagtede Bygninger saavel som paa det medfølgende Inventarium i Forpagtningstiden. Han er pligtig at vedligeholde Bygninger og Inventarium paa forsvarlig Maade. Er der ved Forpagtningens Aflevering, der sker paa tilsvarende Maade som Tiltrædelsen ved en Befuldmægtiget for hver af parterne, Mangler der ikke er Følgen af normalt Brug og Slid, er han pligtig at erstatte saadanne efter Mændenes Skøn. Naar Forpagtningen Ophører enten paa Grund af Opsigelse fra Forpagterens Side eller fordi Forpagtningstiden ifølge foranstaaende er udløben, har Forpagteren Ret til uden herfor at svare særskilte Vederlag at have det forhaandenværende lager af Teglværksprodukter m.v. henstaaende paa Pladsen

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

hvor det staar, indtil den paafølgende 1ste Juli, samt Ret til at benytte Teglværkets Læssespor uden Vederlag i samme Tidsrum.

3.

Ejeren giver herved Forpagteren følgende Forkøbsret:

A/ Forpagteren har Ret til for en Købesum af 100.000 Kr. gentag – Hundrede Tusinde Kroner, at forlange sig overdraget til Ejendom og tilskødet Ejendommen Matr. Nr. 20h af Klakring by og Sogn skyldsat for Hartkorn 1 Tdr. 2 skp. 0 Fdk. 1 $\frac{3}{4}$ alb med al ejendommens rette Tilliggende og Tilhørende med paastaaende Teglværk med grund, mur- og nagelfast tilbehør og alt under Forpagtningsforholdet indbefattet Materiel, i det hele taget alt hvad der henhører under Forpagtningen, og med alle øvrige paastaaende Bygninger herunder den tidligere nævnte Villa, Staldbygningen med alt grund- mur- og nagelfast Tilbehør, samt endvidere de Ejeren ifølge Skødet læst 4. Juli 1910 tilhørende Ejendomme Matr. Nr. 20k, 20o, 20p, 20q, 20r, 20s og 20t af Klakring By og Sogn skyldsatte for Hartkkorn henholdsvis 0 Alb., $\frac{1}{4}$ Alb., $\frac{1}{2}$ Alb., $\frac{3}{4}$ Alb., $\frac{3}{4}$ Alb., $\frac{3}{4}$ Alb. og $\frac{1}{2}$ Alb., med disse ejendommens rette Tilliggende og Tilhørende, med paastaaende Bygninger, samt disses grund- mur- og nagelfaste Tilbehør, og endelig den til Teglværket hørende Strandret med Ret til at tage Sand i Juelsminde. Overdragelsen sker paa følgende nærmere Vilkaar.

a. Den akkorderede Købesum 100.000 Kr. afgøres ved at Køberen overtager den i matr. Nr. 20h indestaaende pantegæld til kreditforeningen af Industrielle Ejendomme oprindeligt 40.000 Kr. Hvad der er afdraget herpaa til og med 1ste januar 1923 saavel som Andel i Reserve- og Administrationsfond kommer Køberen tilgode. Hvad der er afdraget efter 1ste Januar 1923 kommer Sælgeren tilgode. Køberen betaler kontant til Ejeren eller saafremt dennes Forhold til Privatbanken i Horsens ikke er afviklet, til denne 10.000 Kr. gentager Ti Tusinde Kroner, og udsteder til Ejeren eller Privatbanken Obligation for 50.000 Kr. hvilke Femti Tusinde Kroner forrentes med en Rente der ligger $\frac{1}{2}$ % over Nationalbankens laveste Diskonto, dog ikke over 6% p.a. Den afdrages med 5.000 Kr. gentager Fem Tusinde Kroner aarlig, men er iøvrigt naar Obligationens Bestemmelser overholdes og fraset Ejerskifte uopsigelig fra Kreditors Side.

b. Den i Matr. nr. 20k m.fl. Matr. Nr. indestaaende Pantegæld til As Klakring Sparekasse 2.100 Kr. og til Husmandskreditforeningen oprindeligt 2.300 Kr. indfries og udslettes af pantebogen af Ejeren saa at Forpagteren kan faa Ejendommen

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

uden andre Forhæftelser end de fornævnte, idet det tilføjes,
at der paahviler Ejendommene Vejsorforpligtelser.

c. Omkostningerne ved Tilskødningen bæres af Sælger og Køber med Halvdelen hver. Omkostningerne ved overtagelse af pantegælden bæres af Køberen alene og Omkostninger ved Ejendommens frigørelse for pantegæld, der ikke overtages, bæres af Sælgeren alene.

d. A/S Horsens Privatbank forbinder sig i sin Egenskab af Pant-haver i Ejendommen til at respektere den herved meddelte Forkøbsret, og Banken er følgelig pligtig til at frigøre Ejendommen for Pantsætningen til Banken imod at den kontante Købesum indbetales til og Pantebrevet for Restkøbesummen udstedes til Banken, naar og i det Forhold hvori Ejeren paa dette Tidspunkt maatte være Skyldner til Banken. Bankens Forpligtelse overfor Forpagteren i heromhandlede Henseende gælder ikke alene i Tilfælde af Overdragelse fra Ejeren til Forpagteren, men og i Tilfælde af, at Banken maatte være bleven Ejer af Ejendommen ifølge frivillig Overdragelse eller paa Grund af Retsforfølgning. Banken er i saa Fald pligtig til selv, at foretage Overdragelsen til Forpagteren. Banken kan ej heller borttransportere eller paa anden Maade disponere over sin Pantefordring uden med Respekt af heromhandlede Forkøbsret. Banken indestaar som Selvskyldnerkautionist for Opfyldelsen af Ejerens heromhandlede Forpligtelse forsaavidt angaar Pligten til at frigøre Ejendommen for den Pantegæld der ikke skal overtages af Køberen, og m.H.t. Betalingen af de Sælgeren paahvilende Omkostninger ved Handelens Berigtigelse.

e. Forpagteren har overfor Ejeren forbundet sig til ikke inden Udløbet af Aaret 1925 – Nitten Hundrede Femogtyve – at gøre Brug af den ham herved tillagte Forkøbsret. Men denne Forpligtelse paahviler som sagt Forpagteren overfor Ejeren, og faar han dennes Samtykke, er Banken naarsomhelst i Forpagtningstiden pligtig at respektere Forkøbsretten. Dog er Forpagteren berettiget til at gøre Forkøbsretten gældende i Tilfælde af, at det forpagtede skulde ødelægges helt eller delvist ved Ildsvaade eller anden ulykkelig Hændelse. Skulde imidlertid Ejeren eller Banken i saadant Tilfælde strax erklære sig villig til at genopføre eller udbedre det beskadigede i samme Stand og Omfang som før, og gør da strax Alvor af, saa at Forpagteren hindres det mindst mulige i Driftens Fortsættelse, kan Forpagteren ikke af den anførte Grund gøre Forkøbsretten gældende tidligere end ellers.

f. Hvis Forkøbsretten gøres gældende, betales Købet dog først som sket fra den 1ste Juli eller 1ste Januar, der følger mindst et

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

halvt Aar efter, at Forpagteren har tilkendegivet ønsket om at købe.

2.

Forpagteren har imidlertid ret til, om han maatte foretrække dette, for en Købesum af 55.000 kr. gentager femtifem Tusinde Kroner alene at forlange sig overdraget til Ejendom og tilskødet Matr. Nr. 20 h af Klakring By og Sogn, af Hartkorn 1 Tfr 2 Skp 0 Fdk 1³/₄ Alb. baade den Del heraf der omfattes af Forpagtningen [af] Teglværket med Tilbehør, og de tilliggende fra Forpagtningen undtagne Jorder, men med Undtagelse af den fra Forpagtningen undtagne Villa, samt Staldbygning. I Købet medfølger alt under Forpagtningen indbefattet Materiel, under Købet er ogsaa i saa Fald indbefattet den til Teglværket hørende Strandret med Ret til at tage Sand i Juelsminde. Overdragelsen sker i Tilfælde af at Forkøbsretten gøres gældende alene for den heromhandlende Ejendoms Vedkommende paa følgende Vilkaar og Betingelser.

a. Som anført omfatter Købet i dette Tilfælde alt det af Forpagtningen omfattede m.H.t. fast Ejendom og Løsøre, men ikke Villa og Staldbygning, og selvfølge heller ikke Daglejerhusene. Imidlertid er Forpagteren berettiget til, samtidig med at han gør Forkøbsretten gældende at forlange sig Villaen overdraget imod at han opfører en tilsvarende Villa til Sælgeren. Denne Villa skal ligge i Juelsminde. Grunden maa ikke koste mere end højest 1 Kr. pr kvadrat Alen og skal ikke værre større end den nuværende Villagrund. Kan Parterne ikke enes med Hensyn til Villaens nærmere Beliggenhed, Indretning eller hvad der iøvrigt vedrører Opførelsen, afgøres Uoverensstemmelsen af uvillige Mænd, hvoraf hver af Parterne vælger en Mand. Undlader nogen af Parterne i en Uge efter, at være bleven opfordret dertil, at udnævne en Mand, kan denne paa Begæring af den anden Part udmeldes af Dommeren eller Politimesteren. Kan Mændene ikke enes, udnævnes en Opmand af Dommeren eller Politimesteren. Ejeren er pligtig til at overdrage og tilskøde den nuværende Villa med al dens rette Tilliggende og Tilhørende imod at faa den nye Villa overdraget og tilskødet og anden Godtgørelse skal ikke ydes fra nogen af Siderne. Ombytning skal ske snarest den nye Villa stilles til Ejerens Disposition. Omkostningerne ved den ved den gamle Villas Overdragelse til Forpagteren nødvendiggjorte Udstykning samt ved Overdragelsesdokumenterne m.H.t. saa vel den gamle som den nye Villa bæres med Halvdelen af hver af Parterne.

b. Samtidig med at Forpagteren erholder Ejendomsretten paa Grund af Forkøbsretten Udøvelse, bortfalder de Forpagteren tillagte Rettig-

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

heder med Hensyn til Staldplads og lejlighed i Staldbygningen m.
v. Ligeledes ophører samtidig som allerede foran nævnt Leje-
maalet med Hensyn til Arbejderhusene paa Matr. Nr. 20 k m. fl.
c. Købesummen 55.000 Kr. afgøres ved at Køberen overtager Pante-
gælden til Kreditforeningen af Industrielle Ejendomme, oprindeligt
40.000 Kr. Hvad der herpaa er afdraget pr. 1ste Januar 1923 kommer
Køberen tilgode, hvilket ogsaa gælder Andel i Reserve- og Admini-
strationsfond. Hvad der er afdraget efter 1ste Januar 1923 skal
komme Sælgeren tilgode. Den øvrige Del af Købesummen 15.000 Kr. be-
tales af Køberen kontant, samtidig med at der meddeles een anmærk-
ningsfrit Skøde. Køberen skal frigøre den af Sælgeren forbeholdte
Del af matr. Nr. 20 h for Pantegælden til Kreditforeningen medens
Sælgeren skal frigøre den til Forpagteren solgte Ejendom for al an-
den Pantegæld.

d. Omkostninger ved Ankomstdokumenterne berigtiges saavel som
ved den af Salget nødvendiggjorte Udstykning betales af Sælger og
Køber med Halvdelen hver.

e. De foran under §3 a-f anførte Bestemmelser gælder paa samme
Maade i dette Tilfælde.

f. Da A/S Horsens Privatbank ikke har villet forbinde sig til at
respektere en Forkøbsret for Forpagteren af det her under B angivne
Indhold, kan Forkøbsretten kun af Forpagteren bringes i Anvendelse
saafremt Banken giver sit Samtykke dertil eller ikke længere kan
modsætte sig den. Men samtykker Banken kan Forkøbsretten naarsom-
helst indenfor Forpagtningstiden gøres gældende.

Den Forpagteren herved tillagte Forkøbsret begæres tinglæst og
noteret som Hæftelse paa Matr. Nr. 20 h, 20 k, 20o, 20 p, 20 q,
20 r, 20 s 20 t af Klakring By og Sogn. Af Hensyn til Gebyr-
beregningen angive vi herved paa Tro og Love Værdien af den faste
Ejendom, der omfattes af Forkøbsretten i dens videste Omfang, til
60.000 Kr. og af det Løvsøre, der medfølger, hvad enten Forkøbsret-
ten gøres gældende paa den ene eller en anden Maade 20.000
Kr.

4.

Forpagtningsafgiften udgør:

a. Kontant 2500 Kr., gentager To Tusinde fem Hundrede Kroner aar-
lig der erlægges halvaarligvis forud hver 1ste Januar og 1ste
Juli, første Gang samtidig med Forpagtningskontraktens Under-
skrift for Halvaaret 1/1-30/6 1923 og næste gang den 1ste Juli
1923 for Halvaaret 1/7-31/12 1923, og saa fremdeles.

b. en Afgift af 2 – to Kr. pr 1000 – eet Tusinde – stk Mursten

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

solgte fra Teglværket og 2 Kr. 50 Øre – toenhalf Kroner – pr. 1000 – eet Tusinde – Stk. solgte Rør og Tagsten. Afgiften forhøjes efter 3 – tre – aars Forløb altsaa fra og med 1ste Januar 1926, til henholdsvis 2½ og 3 Kroner, - toenhalf og tre Kroner -. Den herom handlede Afgift erlægges umiddelbart efter hvert HALV aar, altsaa saa hurtigt Opgørelse kan ske efter hver 1ste Januar og 1ste Juli, hver Gang for det forløbne Halvaar, og første Gang i Juli 1923. Opgørelse og Betaling skal være sket senest 1ste August og 1ste Februar. Det er en Selvfølge, Salget klart og tydeligt skal fremgaa af Forpagterens Bøger. Ejeren har Ret til selv eller ved Befuldmægtiget, som dog ikke maa være Konkurrent til Forpagteren eller paa nogen Maade selv interesseret i at faa Kendskab til Forpagterens Forretningsforbindelser eller Forhold, at forvise sig om at Opgørelsen er rigtig. Den Viden om Forpagterens Forretningsanliggender, som Ejeren selv eller Befuldmægtigede herigennem erhverver, er Vedkommende pligtig til ikke at aabenbare for andre. I Misligholdelsestilfælde ifalder Ejeren Erstatningsansvar, ligesom Forpagteren i saa Fald har Ret til i Fremtiden at nægte Ejeren Adgang til sine Bøger. A/S Horsens Privatbank har den samme Ret som Ejeren til ved Befuldmægtiget, at gøre sig bekendt med Forpagterens Bøger. De samme Betingelser, og det samme Ansvar der her i saa Henseende er fastsat m.H.t. Ejeren gælder ogsaa Banken.

Forpagteren indestaar for, at den samlede Afgift efter § 4a og b bliver det første Aar mindst 4500 Kr., og de følgende Aar gennemsnitlig mindst 5000 Kr. gentager Fem Tusinde Kroner. Er der altsaa et enkelt Aar betalt mere end 5000 Kr., det første Aar mere end 4500 Kr., kommer det overskydende Forpagteren til gode, hvis der i det eller de følgende Aar udkommer mindre Afgift end 5000 Kr.

De saaledes under a og b stipulerede Afgifter anses for rettidig betalte, naar de betales senest 8 – otte – Dage efter de angivne Forfaldsdage. Udebliver Betaling imidlertid herudover er Ejeren berettiget til at betragte Forpagtningsforholdet som hævet, hvorhos Ejeren har Ret til at forlange Erstatning for Misligholdelsen, hvilken Erstatning fastsættes af uvillige Mænd, af hvem Parterne hver vælger een, medens Retten eller Politimesteren, hvis Mændene ikke kan enes, udmelder en Opmand. Erstatningen maa ikke være mindre end Forpagtningsafgiften for et Aar, saaledes som denne har været det foregaaende Aar, og maa ikke overstige den samlede Afgift for den resterende Del af Forpagningstiden. Ejeren kan ogsaa vælge at fortsætte Forholdet

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

og inddrive Erstatningen ad Rettens Vej. Forpagteren kan, naar Misligholdelse, vælge at gøre Forkøbsretten gældende. Hvis han gør dette skal han dog betale Forpagtningsafgiften for Tiden indtil Ejendomsretten i Henhold til den udøvede Forkøbsret overgaar til hans Ejendom.

Ved Forpagtingens Ophør ifl. Opsigelse eller fordi Forpagtningstiden er udløben, saavel som naar Forpagteren paa Grund af Udøvelse af Forkøbsretten overtager Teglværket til Ejendom, skal han strax kontant betale den ovenfor fastsatte Afgift ogsaa for de producerede, men ikke solgte Sten og Rør.

Alle Indbetalinger efter nærværende Post 4 kan alene med frigørende Virkning ske til Horsens Privatbank paa Ejerens Vegne. Heri kan saa længe Ejerens Skyld til Banken ikke er afviklet ikke ske nogen Forandring uden Bankens Samtykke. Banken har den samme Ret som Ejeren til overfor Forpagteren at gøre de foran stiplede Følger af Misligholdelse med Betalingen gældende.

5.

Ejeren svarer alle af det forpagtede gaaende Skatter og Afgifter, af hvad art nævnes kan, herunder alle Skatter og Afgifter til Staten, Amts- og Sognekommune. Han svarer endvidere Brandforsikringspræmie, saavel m.H.t. fast Ejendom som Løsøre. han forrenter og amortiserer Gælden til den Industrielle Kreditforening, og forrenter og afdrager det af Bjerre-Hatting Herreders Højspændingsanlæg ydede Installationslaan og betaler de faste Afgifter til nævnte Selskab, saa at der ikke paa Grund af Misligholdelse i saa Henseende lægges Hindringer i Vejen for Forpagterens Udøvelse af sine Rettigheder. Navnlig fremhæves Ejeren Ansvar for, at Forpagteren ikke paa Grund af Misligholdelse overfor Højspændingsanlægget bliver berøvet Adgang til at faa Elektrisk Lys og Kraft fra Selskabet.

Skulde Ejeren misligholde sine Forpligtelser i her angivne Henseende, er Forpagteren berettiget til at fordre Erstatning efter uvillige Mænds Skøn, fastsat paa samme Maade som i §4 angivet. Viser det sig naar Forpagteren maatte gøre Forkøbsretten gældende at Ejeren ikke har lagt forfaldne Ydelser eller Afgifter, saa at Forpagteren maa erlægge noget Beløb, der vedrører Tiden forud for Skæringsdagen, er han berettiget til at fradrage et hvert saaledes erlagt Beløb i Købesummen.

A/S Horsens Privatbank indestaar som Selvskyldnerkautionist for at Ejeren betaler alle de Beløb som han ifølge denne Post er pligtig at betale, saa at der ikke som Følge af Misligholdelse i saa henseende sker nogen Ulempe for Forpagteren, og Banken

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

er saaledes ogsaa ansvarlig for at alle Skatter og Afgifter, Terminsydelser, Afdrag og Renter af Installationslaan, faste Afgifter etc. i Tilfælde af Forkøbsrettens Udøvelse bliver betalte til Skæringsdagen. Derimod hæfter Banken ikke for den Del af det omhandlede Installationslaan der paa Skæringsdagen endnu ikke maatte være Forfalden, men Ejeren hæfter for at dette Restlaan indfries uden Udgift for Forpagteren.

Det er dog klart at Banken ikke hæfter for Ejeren efter at Bankens Mellemværende med Ejeren er bleven afgjort.

6.

Forpagteren er pligtig at drive det forpagtede paa en efter Fagmænds Skøn forsvarlig Maade. Han er frit stillet med Hensyn til, hvorledes han ønsker at udnytte det forpagtede, men er dog pligtig, at undgaa en Udnyttelse, der paa unødigt Maade hindrer Ejeren i at dyrke og drive Agermarken eller i unødvendig Grad hindrer Teglværkets Drift efter Forpagtningens Ophør. Uenighed om Udnyttelsens Forsvarlighed afgøres af uvillige Mænd paa den i §4 nærmere angivne Maade.

7.

Ejeren er berettiget til saa længe han besidder Villaen og Staldbygningen, at benytte det forhaandenværende Læssespor, naar og forsaavidt det ikke hindrer Forpagterens Benyttelse heraf.

8.

Saaframt Forpagteren gør brug af Forkøbsretten 100.000 Kr. Jfr. 3A, skal Ejeren have Ret til at forblive boende i Villaen og benytte Staldbygningen i det i §1A_e nævnte Omfang, i to – 2 Aar fra Overtagelsen imod Betaling af en til den Tid nærkere fastsat Leje, der i Tilfælde af Uenighed fastsættes af to uvillige Mænd paa samme Maade som i §4 ommeldt. Sker Overtagelsen efter Ilds-vaade og er nævnte Bygninger ogsaa brændte bortfalder Ejerens her omhandlede Ret.

9.

Omkostninger ved denne Forpagtningskontrakts Stempling og Tinglæsning, ogsaa forsaavidt angaar Forkøbsretten, og Udfærdigelse bæres af Parterne med Halvdelen hver. Banken hæfter ogsaa i saa Henseende for ejeren. Omkostningerne i sin Tid ved Kontraktens Udslettelse af Pantebogen bæres ligeledes af Parterne med Halvdelen hver.

10.

Forpagtningskontrakten begæres tinglæst og noteret paa Matr. Nr. 20_h Klakring By og Sogn, samt tinglæst paa Matr. Nr. 20_k og 20_p m. H. t. Lejeretten vedrørende Daglejerhusene.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

11.

A/S Horsens Privatbank forbinder sig til som Panthaver at respektere de i denne Forpagtningskontrakt indeholdt Bestemmelser.

Horsens, den 31. Marts 1923. N. P. Bech.

Juelsminde, den 16 April 1923. K. Thoresen Lassen.

til Vitterlighed om Thoresen-Lassens Underskrift. E. Christensen.

V. Petersen.

Horsens, den 17. April 1923. A/S Horsens Privatbank. P. Andersen Geller.

Vurdering til Ejendomsskyld: 20_h – 66000 Kr., 20_k – 7000 Kr.

20_t – 5000 Kr. 20_o – 10.000 Kr., 20_p, 20_q, 20_r, 20_s –

1000 Kr. Ingen Skatterestancer. Vejle Amtsstue, den 18. April 1923. C. Nissen. Fm.

Vi underskrevne, af Teglværksejerne H. Thoresen-Lassen, Juelsminde og N. P. Bech, Stenderup, udnævnte Synsmænd har i Anledning af Herr Bechs Overtagelse af Forpagtningen af Juelsminde Teglværk, i Henhold til Forpagtningskontraktens §2 affoldt følgende Synsforretning over de forpagtede Bygninger, Maskiner m.v.

— — —

1.

Ophalingsbroen trænger til en øjeblikkelig delvis Fornyelse.

2.

Taget paa Maskinhuset i almindelig god Stand.

3.

Taget paa det nordre Halvtag ved Ovnene i almindelig god Stand.

4.

Taget paa det søndre Halvtag trænger til ny Tagpapbelægning.

5.

Taget paa selve Ovnbygningen trænger til ny Tagpapbelægning.

6.

Tagpappet paa den nordre lodrette Side af Ovnbygningen i almindelig god Stand.

7.

Tagpappet paa begge Ovingavlene skal fornyes fuldstændig.

8.

Den udvendige lodrette Bræddebeklædning paa Ovnbygningen og Maskinhuset i almindelig god Stand, men er ikke malet, eller paa anden Maade impregneret.

9.

Ovnhvælvingen trænger til en meget grundlig Reparation, da en Del af Hvælvingen er faldet ned.

10.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Laderne er i almindelig god Stand, dog trænger Gavlene til Maling eller Impregnering paa anden Maade.

11.

Sporet og Tipvognene er laant ud til Urlev ?ggelselskab, og de Tipvognssveller som ligger paa Teglværket er ubruelige.

12.

Skiftesporene er udlaant til samme Selskab.

13.

Valsekapperne er brugte og trænger til Afslibning.

14.

Cylinderen paa Murstensmaskinen slidt, hvorved der er fremkommet et Hul.

15.

Der er indlagt Kuglelejer i Hovedtransmissionen, og ved Remskiverne ved Murstensmaskinen,

16.

Remmene til Maskinen er brugte, men i almindelig god Stand.

XXX

Ovenstaaende Synsforretning have vi afholdt efter vor bedste Overbevisning og Skønnende.

Til Bekræftelse ved vore Underskrifter.

Juelsminde, den 16. April 1923. Chr Bøttcher, Peter Jensen.

Fortegnelse

over

Inventarium, som ifl. vedhæftede Forpagtningskontrakt mellem H. Thoresen Lassen og N. P. Bech angaaende Juelsminde Teglværk, er medindbefattet under Forpagtningen.

Forskellige Transmissioner og Remme til alle Maskinerne

1 Stk	Stenudskillende- og Finvalseværk,
1 Stk	Murstensmaskine,
1 Stk	Stenelevator,
1 Stk	Tagstensmaskine med Form, men uden Mundstykke
1 Stk	Forælter,
1 Stk	Murstensafskærerbord,
1 Stk	Rørafskærerbord
5 Stk	Rørforme, 2 Murstensforme,
1 Stk	Ophalingsspil,
1 Stk	Vandpumpe,
1 Stk	Lermølle til Haandstrygning, men i ubrugelig Stand,
2 Stk	Sænkestole, ca. 520 Meter Tipvognsspor (ca. 6 Kg Skinner)
2 Stk	Drejeskiver,

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

3 Stk Sporskifter,
5 Stk Lertrillebører,
11 Stk Gamle Stenbører
3 Stk Gamle Kassebører
20 Stk Jertrilleplanker
5 Stk Jertrilleplader
6 Stk Tipvogne,
2 Stk Etagevogne til Tagsten
ca. 24000 Stk Tagstensrammer
1 Stk 40 H.K. Elektromotor
1 Stk 5,5 H.K. Elektromotor
25 Stk Træspor med jernskinner,
3 Stk Etagevogne til Mursten
2 Stk Klapvogne,
1 Trævandbeholder med Sinkforing.
8 Jernsmøgekasser,
Diverse Værktøj, Roeskærer, Boremaskiner, Feltesse, Ambolt m.m.
1 Differentialtalje.

Rigtigheden af nærværende Inventarfortegnelse bekræftes af Ejeren og Forpagteren ved deres Underskrifter herpaa.

Horsens, den 31te Marts 1923. N. P. Bech.

Juelsminde, den 16. April 1923. H Thoresen Lassen.

Til Vitterlighed om Thoresen Lassens Underskrift

E. Christensen. V. Petersen.

Nærværende Forpagtningskontrakt begæres thinglæst med Hensyn til den heri omhandlede Forkøbsret. Horsens, den 14/6 1923. Harald Mikkelsen.

Foranstaaende Forpagtningskontrakt er forsaavidt angaar den derved stiftede Forkøbsret læst i Bjerre og Hatting Herreder den 15. Juli 1923 og indført i Pantebog 31. Pag. 862 Reg. Klakring I Fol. 266, 323 og 324.

Anm: 1) Paa Ejendommen hæfter Vejservitutter.

2) Gælden til A/S Klakring Sparekasse og den Industrielle kreditforening forrentes med over 4%

L. Schjørring.

Bjerre og Hatting Herreders Skøde og Panteprotokol nr. 32, pag. 75

Tinglæst 10/8 1923

P??t. paa Forpagtningskontrakt 1. 15/6 1923 mellem H. Thoresen Lassen

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

og N. P. Bech ang. Matr. Nr. 20 h m. fl. Klakring. Aarlig 5000 Kr.
1. m.H.t. Forkøbsret.

Under Henviſning til Landbrugsministeriets Approbation af 4 ds. be-
gæres nærværende Kontrakt tinglæst og noteret forsaavidt angaar
Forpagtningen. Da Kontrakten er protokolleret ved tidligere Ting-
læsning frafaldes Protokollation nu.

Horsens, den 7/8 1923. For Vedk. Harald Mikkelsen.

Landsbrugsministeriet.

Direktoratet for Matrikulsvæsenet.

Kjøbenhavn, den 4. Aug. 1923.

Ministeriet har under D. d. i Medfør af Bestemmelserne i §4
i Lov Nr. 165 af 1. April 1921, Jfr. Lov Nr. 115 af 28 Marts d. A.
meddelt Tilladelse til, at Teglværksejer H. Thoresen Lassen af sin
Jordejendom Matr. Nr. 20h, 20k og 20p Klakring By og Sogn, maa
bortleje indtil 1. Januar 1928 en Del af Matr. Nr. 20h samt hele
Matr. Nr. 20k og 20p til Teglværksejer N. P. Bech.

Hvilket tjenstlig meldes til Efterretning for Herr Over-
retssagføren paa Ejerens Vegne

E. B. Th. Jørgensen Fm.

[Til] Herr Overretssagfører H. Mikkelsen, Horsens.

Læst i Bjerre og Hatting Herreder den 10. Aug. 1923 og

indf. i Panteb. 32 Pag 75 Reg. Klakring I. Fol. 266 & 323.

Angaaende Bemærkninger se tidligere Læsning (31 fol 862)

L. Schjørring

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Hyrup Teglværk, 1909

Bjerre Herreds Ret, Skøde og Panteprotokol No. 25 Side 1185
Tinglæst 29. November 1909

Mellem Undertegnede Søren Marius Jensen som Ejer af Matr.
No. 3h Hyrup og medundertegnede Teglværksmester F. J. L. Fabricius
af Hyrup er D.D. oprettet følgende Forpagtningskontrakt.

Jeg S. M. Jensen bortforpagter herved til Fabricius det mig
tilhørende Teglværk Matr. No. 3h Hyrup, Stouby Sogn, med Jordtillig-
gende og paastaaende Bygninger med deri værende maskiner og øvrige
Tilbehør til Driften af Teglværket, alt paa følgende Vilkaar:

1.

Forpagtningsforholdet tager sin Begyndelse straks og ved-
varer – bortset fra Bestemmelsen om Salg og Dødsfald – uopsigeligt
fra begge Sider indtil 11. December 1919 (nitten Hundrede og nitten)

I Forpagtningsafgift fra Dato og indtil 11. December 1910
betaler Forpagteren 1200 Kr. – tolv Hundrede Kroner – hvilken Afgift
betales kontant i 11. Juni Termin 1910.

I de paafølgende 4 Aar fra 11. December 1910 at regne
betaler Forpagteren 1500 Kr. femten Hundrede Kroner aarlig og i de
sidste 5 Aar af Perioden betaler Forpagteren 2000 Kr. to Tusinde
Kroner i aarlig Afgift. Bortset fra 1. Aar, hvor Afgiften erlægges
midt i Forpagtningstiden, erlægges Afgiften halvaarsvis forud i hver
11. Juni og 11. December Termin.

2.

Dersom Ejeren anskaffer saa mange Hylde til Teglværket
som kræves til, at en hel Ovn Sten (ca. 80.000 Stk. Sten) kan oplæg-
ges paa En Gang, skal Forpagteren i de første 5 Aar svare 200 Kr.
To Hundrede Kroner mere i aarlig Afgift. Afgiften beregnes fra den
Dag Opsætningen af Hyldeerne er tilendebragt.

3.

Dersom Ejeren sælger Teglværket, hvad han skal være berettiget
til, kan han forlange at Forpagteren fratræder til den 1. April
efter 6 Maaneders foregaaende Varsel, dog mod at han yder For-
pagteren en Erstatning lig Afgiften i det Aar, hvori Opsigelse
er sket.

Saafrømt nogen Del af Afgiften refterer paa det Tidspunkt
Opsigelsen sker, kan Forpagteren modregne sit Erstatningskrav heri
men ellers kan han fordrø Erstatningen udbetalt 8 Dage før Fratræ-
delsen.

4.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

I Tilfælde af Ejerens eller Forpagterens Død ophører Forholdet, dersom Arvingerne forlanger det efter 6 Maaneders Varsel til en 1. April uden Godtgørelse fra nogen af Siderne.

5.

Forpagteren er pligtig at levere Ejeren de Sten, der kræves til Vedligeholdelsen af Gaarden Matr. No. 3a Hyrup, dog højst 2000 Stk Sten aarlig. Ejeren bestemmer, hvilken Sort han vil have.

6.

Det er en Selvfølge, at Forpagteren er berettiget til at tage Ler hvorsomhelst han vil paa det forpagtede Jordstykke dog at han ikke har Ret til at opbryde de med Sæd tilsaaede Arealer, medmindre han inden 15. marts har varslet Ejeren om, at han vil tage Ler paa det paagældende Sted.

Naar Forpagteren har taget Ler, er han pligtig at planere det paagældende Terræn og dække det med Muldjord, saaledes, at Terrænet kan indtages til Dyrkning. Forpagteren er dog selvfølgelig ikke pligtig at sløjfe alt tilstedeværende Grave.

7.

Den Del af det forpagtede Jordstykke som ikke for Tiden berøres af Teglværkets Drift d.v.s. den Del af Jordstykket hvorfra der ikke tages Ler eller paa anden Maade disponeres over fra Teglværkets Side, har Ejeren Ret til at dyrke for egen Regning.

8.

Bygningernes udvendige og Ovnens Vedligeholdelse paahviler Ejeren, dog at Forpagteren leverer de dertil fornødne Sten til Fabrikspris. Vejen til Teglværket vedligeholdes i Forening dog at Ejeren leverer den fornødne Kørsel. Broen mellem Gaard og Teglværket vedligeholdes paa den Maade at Forpagteren leverer Rørene, mens Ejeren besørger disse nedlagt.

Maskinerne vedligeholder Forpagteren i Et og Alt, og Forpagteren maa til enhver Tid sørge for at Maskinerne er i brugbar Stand. Dele, der oplides, eller som af anden Grund maa erstattes, er Forpagteren pligtig at erstatte snarest muligt.

9.

Forpagteren er pligtig at bruge Maskinerne forsvarligt og at passe Maskinerne forsvarligt i enhver Henseende.

10.

Maskinerne overleveres Forpagteren i ny og brugbar Stand og han er pligtig at aflevere disse i samme gode Stand eller til at erstatte Mangleterne skadesløst, dog den Forringelse, der er en Følge af Ælde og Slid ej erstattes.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

11.

Ejeren er pligtig paa Forlangende naar som helst at stille et Spand Heste til Forpagterens Disposition. Hestene skal kunne benyttes til Kulkørsel og Lerkørsel. Forpagteren er pligtig at bruge Hestene forsvarligt og humant. Ejeren fodrer Hestene.

12.

Forpagteren skal have fri Bolig i Stuehuset til Gaarden Matr. No. 3a Hyrup i den deriværende Beboelseslejlighed. Ejeren har af lejligheden i Stuen dog forbeholdt sig 1 Stue efter eget Valg, 1 Gæstekammer og 1 Pigekammer.

13.

Dersom en af parterne forlanger det er Ejeren pligtig til straks at opføre en Beboelsesbygning til Forpagteren i Teglværkets umiddelbare Nærhed.

Til Huset skal anvendes Facadesten udvendig. Det skal indeholde mindst 3 Værelser foruden Køkken og Spisekammer samt 2 Kamre, der dog kan opføres paa Loftet.

Paabegyndelsen af Huset sker inden 14 Dage efter, at den ene af Parterne har forlangt Opførelsen, dog forudsat at Vejret tillader saadant.

Forpagteren leverer de Sten, der medgaar til Huset. Stenene skal han ikke have nogensomhelst Erstatning for, dersom Forpagtningsforholdet vedvarer igennem hele Perioden, men dersom Forpagtningsforholdet afbrydes paa Grund af Salg, Dødsfald eller Misligholdelse fra Ejers Side, er Ejeren pligtig straks paa Anfordring at betale Stenene til Fabrikationsprisen paa leveringstiden.

Naar Bygningerne [sic] er færdig, er Forpagteren selvfølgelig pligtig at fraflytte Lejligheden i Gaarden.

14.

Papiromkostningerne er fælles.

15.

I Søgsmaalstilfælde gælder den hurtige Retsforfølgning efter Frd. 25. januar 1828.

16.

Misligholder Forpagteren i væsentlig Grad nærværende Kontrakt og undlade han navnlig at betale Forpagtningsafgiften inden Terminens Udgang er Ejeren berettiget til at fordre Forpagtningsforholdet hævet og eventuelt ved Fogdens Hjælp at sætte sig i Besiddelse af det bortforpagtede uden at Forpagteren har Krav paa Tilbagebetaling af Forpagtningsafgiften. Forpagteren er tvertimod pligtig at erstatte ethvert Tab skadesløst.

Misligholder Ejeren Kontrakten i væsentlig Grad, er Forpag-

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

teren berettiget til at hæve Kontrakten og fordre skadesløs erstatning for Misligholdelsen.

17.

Til Sikkerhed for Forpagterens Opfyldelse af nærværende Kontrakt meddeler Forpagteren Ejeren første Prioritets panteret i specificerede paa Forpagterens Bopæl i Hyrup beroende Løsørengstande.

18.

Til Sikkerhed for Forpagteren vil nærværende Kontrakt være at tinglæse som Behæftelse paa 3_a, 3_h Hyrup og 6 Bobækgaarde oprykkende efter 30.400 Kr. hvoraf 19.000 kr. til Kreditforeningen og 11.400 Kr. til P. Hoffmann samt efter Arvefæsteafgift til Rosenvold paa fornævnte Ejendom. Prioriteten til Hoffmann er til forhøjet Rente. Retsanmærkning om Servituter og servitutmæssige Forpligtelser samt om alle andre Hæftelser paa fornævnte Ejendom frafalder.

19.

Naar Forpagtningstiden er udløben kan nærværende Kontrakt udslettes paa Begæring af en af Parterne.

20.

Det bemærkes for det Tilfælde, at Ejeren ønsker en Omprioritering at Sikkerheden efter nærværende Kontrakt til enhver Tid i fornævnte Ejendom skal staa tilbage for 30.000 kr. af hvilket som helst Midler.

Saaledes indgaaet og vedtaget. Hyrup p.t. Auning, 20 November 1909. F. Fabricius, S.M. Jensen.

Til Vitterlighed: P Hoffmann, A.A. Olsen.

Det bemærkes, at Forpagtningsafgiften højest kan andrage 18.200 Kr., at Forpligtelserne efter §§ 13 og 5 formentlig ej overstiger 1.200 Kr ialt. For parterne A.A. Olsen.

Læst i Bj. H. R. den 29. Nov. 1909 og indf. i No. 25 pag. 1185 Rg. 8
Gustav Hansen

Bemærkning i margen:

19/6 1916 Udslettet

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Løndal Teglværk, 1855

Tyrsting Herred Skøde- og Pantebog.

Tinglæst 9. januar 1856

Forpagtningscontract.

1. Jeg Jægermester Schütte overdrager herved til medunderskrevne Exam. Juris Wohnsen i Forpagtning det mig tilhørende Teglværk i Addit Skov – den af mig fra Addit tilkjøbte Englod, - den mig tilhørende Hedelod norden Addit Skov med derpaa boende Leiere, hvis Afgift Forpagteren modtager, og de Eierne i og ved Addit Skov tilhørende Huse med Tilliggende, med Undtagelse af Skovfogedhuset, og det tilkjøbte Huus "Sommerlyst" med disse to ovennævnedes Huses Tilliggende, hvorhos Ejeren forbeholder sig, af de overdragne Huses Jorder, at indtage til Skov, alt hvad han dertil maatte finde Hensigtsmæssigt. Det Eierne i og ved Addit Skov tilhørende Tørveskjær maa Forpagteren benytte til Brug ved Teglværket samt til sin egen Huusholdning. Det til Værkets Drivt samt Jordens Mærgling fornøden Leer, Sand og Mærgel maa Forpagteren tage hvor det findes paa Eiendommen, dog maa nye Grave ei aabnes uden efter Overeenskomst med Eierne. Det Fagot-, Kunda- og Splintbrænde,- altsaa ikke Kløvbrænde – som Addit Skov forsvarligt kan afgive, kan Forpagteren erholde tilkjøbs, naar han bestiller det før hver 1ste October til passende Priis som dog ei maa overstige 2Rd 3M pr. Favn.

2. Det Forpagtede modtager Forpagteren i den Stand det ved Tiltrædelsen befindes, men Teglværket fuldføres efter den aftalte Plan for Eierens Regning, hvorved dog udtrykkelig bemærkes, at det er vedtaget imellem Eier og Forpagter, at Førstnævnte ikke er pligtig dertil at anvende en større Sum, foruden det der allerede er anvendt, end 4000Rd. Til Bygningsarbejderne leverer Forpagteren de fornødne Muursteen for 7Rd pr. 1000 Stk og Tagsteen efter Overeenskomst, dog at Prisen ikke kan overstige 20Rd pr. 1000 Stk for bedste Sort. I Løbet af Sommeren 1855 skal endelig bygges en Staldbygning og en Tørre Lade til Drains, disse med tilhørende Leermølle. Saa tidligt skee kan i Foraaret 1855 sættes et Værelse i et af de Forpagteren overladte Huse i Stand for ham. I Henseende til Bygningsarbejderne forbeholder Eierne sig den Afgjørende Stemme i Tilfælde

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

af Dissents om Bygningernes indretning, Beliggenhed m.m. Forpagteren vil have Tilsyn med de nye Bygningsarbejder og Materialerum. Eierens forbeholder sig Ret til at indrette et Værelse i det nye Stuehus til sin Disposition og Forpagteren afgiver Staldrum og Huusrum for Eierens eller Fuldmægtige naar de kommer paa Eiendommen.

3. Jorderne maa Forpagteren drive som han vil. For hver Tønde Land geometrisk Maal af Hedelodden, som af Forpagteren opdyrkes og forsvarligen mergles med i det mindste 100 Læs Leermergel og som Forpagteren ingen Afgrøde har havt af, godtgjør Eierens ham 20 Rd-, men for første Kjærv han har taget faar han 10 Rd mindre, for den anden Kjærv han har taget 16 Rd mindre og intet naar han har taget tre Kjærve eller Afgrøder. Det første Forpagtningsaar leveres Forpagteren her paa Bygholm 120 Lispund Halm og 60 Lispund Høe. Fourage og Gjødning maa ikke skilles fra Eiendommen.

4. Naar det af Eierens overtagne Bygningsarbejde er færdigt overleveres Værket med Tilbehør Forpagteren til fremtidig Vedligeholdelse for egen Regning og Aflevering i samme Stand som modtaget. Ligeledes overleveres Leiehusene ham til Vedligeholdelse og Aflevering i samme Stand som modtaget. Overleveringen skeer ved to uvillige Mænd hvoraf Eier og Forpagter hver vælger een. Af Inventariedele overleveres Forpagteren blot det, der i Overensstemmelse med hoslagte Inventarieliste, ved Forpagtingens Tiltrædelse forefindes Eierens tilhørende ved Værket. Det overleveres og tilsvares igjen efter Taxation.

5. Skatter og offentlige Afgifter, deriblandt Brandpenge Tiendeafgift om saadan existerer, Kommuneafgifter af det Forpagtede betaler Forpagteren fra 1. April 1855 beregnet i Forpagtingstiden, uden Deeltagelse fra Eierens Side.

6. Forpagteren maa Nøie overholde at ingen Ufred i Skoven finder Sted. Det gjøres tillige Forpagteren til Pligt at føre Oversyn med de Eierens tilhørende Skove med Plantninger, navnlig at kontrollere Skovfogden. Han erhoder derfor 4 Favne Bøgebrænde aarlig.

7. I Tilfælde af Forpagterens dødelige Afgang i Forpagtingstiden ophører Forpagtingen den paafølgende 1. April, da den afleveres, som contractlig bestemt ved

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

ved lovligt Syn.

8. I Ildebrandstilfælde gjenopfører Eieren det afbrændte hurtigst muligt. For Næringstab eller indirecte Tab ved Standsning eller forsinkelse desformedelst, tilkommer Forpagteren ingen Erstatning, men han nyder alene Fritagelse for Forpagtningsafgiften for den Tid Værket i Tilfælde af at Ildebranden medfører Værkets Standsning ei kan benyttes, eller Erstatning i Mangel af Overenskomst, efter lovligt Skjøn, saafremt en ??? Ildebrand medfører nogen væsentlig Indskrænkning i Værkets regelmæssige Drift. Alt indtil Skaden ved Gjenopbygning er hævet.

9. Forpagtningen tiltrædes 1. April 1855 og Forpagtningstiden er paa 10 Aar, altsaa indtil April 1865, dog er Forpagtningen fra Forpagterens Side opsigelig med $\frac{3}{4}$ Aars Varsel til en 1. April.

10. Forpagtningsafgiften er 350 rd skriver Tre Hundrede og Halvtredsindstyve Rigsdaler Rigsmønt aarlig, hvilken Fæstefgift for det første Aar dog nedsættes til 150 Rd og for det andet Forpagtningsaar til 250 Rd. Desuden svares i forpagtningsafgift aarlig af den 1. Brænding 30 Rd, af den 2den Brænding 40 Rd, af den 3die Brænding 50 Rd, af den 4. Brænding 60 Rd, af den 5. Brænding 70 Rd og for hver følgende Brænding i samme Forpagtningsaar 80 Rd.

Jeg Wohnsen forpligter mig til prompte og skadesløs at betale den anførte aarlige Afgifter til Eieren paa hans Bopæl, den første Afgift hvert Aars 1. Januar for det forløbne Aar, og den aarlige Afgift af Brændingerne ligesom hver Brænding er taget ud af Ovnen. I Søgemaalstilfælde for resterende Forpagtningsafgift er Forpagteren underkastet Rettergangsmaaden efter Fr. 25 Januar 1828, og forfalden Afgifts udeblivelse 1 Maaned efter bestemt Forfaldstid, berettiger Eieren til at fordre Contracten hævet strax.

Saaledes indgaaet bekræftes med Underskrifter. Med hensyn til det Stemplede Papir er Brændingsafgiften paa Tro og Love ansat 250 Rd for et Aar.

Bygholm den 3die marts 1855.

J Schütte, Wohnsen.

Til Vitterlighed

O. Schütte, Lund.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Vinten Teglværk, 1896

[Jørgen Hartvig Friis køber først gaarden i år 1900 af sin far. Er her i kontrakten forpagter af værket sammen med M A Skipper. Oplyst af Verner Bjerger:]

Contract [1896]

Imellem Teglbænder M. A. Skipper af Egebjerg og Jørgen Hartvig Friis af Vinthen paa den ene Side, og Teglværksmester Niels Munck Nielsen af Egebjerg paa den anden Side.

1.

N. M. Nielsen antages som Teglværksmester paa det Skipper og Friis idag forpagtede Teglværk i Vinthen for Tiden fra 1. April 1897 indtil 1. April 1898.

2.

N. M. Nielsen forpligter sig til: i det nævnte Tidsrum at levere i brændt Stand og opsat paa den Plads som Skipper og Friis anviser, mindst 400.000 Steen; deraf skal mindst 4/5 være heelbrændte – Skulde N. M. Nielsen ikke levere mindst 400.000 brændte Steen, skal han i Erstatning til Skipper og Friis betale 1 krone for hvert Eettusinde Steen der mangler i det anførte Antal.

3.

N. M. Nielsen skal selv betale alle Arbejdsudgifterne, mens Skipper og Friis leverer Hestekraften og Redskaberne.

4.

N. M. Nielsen skal have en Betaling af 5 Kr. for hvert Eettusinde Steen han brænder.

5.

Hver Lørdag Aften udbetales N. M. Nielsen af Skipper og Friis 10 Kroner for hver Mand, der har arbejdet hele Ugen paa Værket, for den forløbne uge, hvori N. M. Nielsen er indbefattet. Skulde alle Folkene ikke have arbejdet hele Ugen, skal Udbetaling kun finde Sted forholdsvis med Hensyn til de Folk der ikke har arbejdet hele Ugen.

6.

Den 1. Oktober 1897 skal Skipper og Friis betale det Restbeløb som tilkommer de Folk, der da afskediges. Det Restbeløb der bliver at betale til de andre Folk og hvad N. M. Nielsen ellers skal have, betales til N. M. Nielsen saasnart denne er færdig paa Værket.

7.

N. M. Nielsen skal passe Hestene uden nogetsomhelst Vederlag derfor, i den Tid, der haves Brug for dem paa Værket. Hestene skulle behandles godt og med Omhu.

8.

N. M. Nielsen er forpligtet til at udlevere alle de Steen, der sælges fra Værket, i den Tid Arbejdet varer, imod derfor at erholde betalt 25 Øre pr. 1000 Steen. Betalingen derfor erlægges ved den endelige Op-gjørelse med ham.

9.

N. M. Nielsen skal aftage Rømjorden af Lergravene og lade Sandet køre til Værket fra de ham anviste Sandgrave.

10.

N. M. Nielsen skal have fri Bolig i Stuehuset til de Bygninger som Gaardejer N. Friis i Vinthen har købt af P. Thomsen samt Ret til i Udhuset at have nødvendigt Rum til Brændsel og til et Svin; dog skal Skipper og Friis have Ret til Afbenyttelse af det nordligste Værelse i Stuehuset.

11.

Skipper og Friis skal levere N. M. Nielsen de nødvendige Sengeklæder og Lagner til 2 Senge til Folkene og de fornødne Haandklæder, men N. M. Nielsen skal lade holde rent det Værelse, Folkene have til Afbenyttelse, samt lade Lagnerne og Haandklæderne vadske. Den ved det nævnte Stuehus værende Have overlades N. M. Nielsen til fri Afbenyttelse.

12.

Naar hestene ikke benyttes paa Værket, have Skipper og Friis Ret til at benytte dem, og N. M. Nielsen skal da, om forlanges, afgive en Mand til

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

at kjøre med Hestene for Skipper og Friis, med en
Godtgjørelse af 2 Kr. 25 Øre daglig.

13.

Med hensyn til Stempelspligten bemærkes det:

ad Post 4, at det ikke antages, at der kan fabrikeres over

500.000 Sten, hvilket giver a 5 kr. pr. 1000 Stk 2.500 Kr.

ad post 8, 25 Øre pr. 1.000 Sten at udlevere, giver for

500.000 Sten 125 Kr.

ad Post 10 og 11, Bolig m. v.

100 Kr.

ad Post 12, Afgivelse af en Mand til at kjøre. Dagenes

Antal vil ikke overskride 50; udgjør a 2,25 daglig 112 Kr. 50 Øre

Ialt

2.837 Kr. 50 Øre

giver Stempel efter Gjældsbevets Taxt til 65 Øre.

Omkostningerne ved nærværende Kontrakt

betales af N. M. Nielsen med Halvdelen og af Skipper

og Friis med den anden halvdel.

Til Bekræftelse med Underskrifter vidnefast

p.t. Horsens den 23. November 1896

M. A Skipper, Jørgen Hartvig Friis

som Kurator for Jørgen Hartvig Friis:

Niels Rasmussen, Gaardejer Vinthen Nygaard

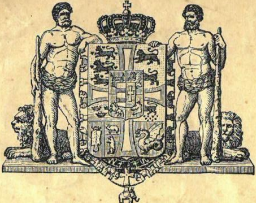
Til Vitterlighed: Westergaard, Winther

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Vinten Teglværk, 1897

(Formular Nr. 1)

Police Nr. 319 Fors. Sum 3805 Kr.

DEN ALMINDELIGE BRANDFORSIKRING FOR LANDBYGNINGER,

oprettet ved Kongelig Anordning af 29de Februar 1792,

har i Henhold til Sammes af Justitsministeriet stadfæstede Vedtægt modtaget til Forsikring følgende

paa Matr. Nr. 21^a i Vindben Mark By, Tandrup Sogn
beliggende Jørgen Hardvig Friis
tilhørende Gjenstande, nemlig

a ¹	Teglovn, af Grundmur	1600	Kr.
a ²	Skiv over Tegloven, af Kolper med Tegllag	840	-
a ³	Aabent Skiv, af do. Paprlag	300	-
a ⁴	Aabent Skiv, af do. do.	240	-
b	Tørrelade i Vind, af do. Skaalag	473	-
c	Tørrelade i Gul, af do. do.	352	-

Forsikringen, der er tegnet i Henhold til Vedtægtens § 21, begyndte den 7 Septbr. 1897.

Undtagelser fra og særegne Betingelser for Forsikringen

Den ovennævnte Forsikring omfatter efter Vedtægtens § 3 det Tab, som tilføjes de nævnte Gjenstande ved Ildsvaade, Slukning, Nedrivning eller anden Foranstaltning for at standse og dæmpe udbrudt Ild, forsaavidt denne ikke er en umiddelbar Følge af Krigsoperationer; fremdeles Tab paa de forsikrede Gjenstande ved Lynild, Explosion af Kulgas samt Sprængning af Dampkedler i Andenmands Bygninger, selv om der ikke deraf opstaar Ildsvaade.

Paa den almindelige Brandforsikrings Vegne

Branddirektoratet i Korsens den 11 Januar 1901

Gebyr:

Til Taxationsmændene	.....	Kr.	Øre
— Branddirektøren for Vurderingen	.....		
<u>Polisen</u> Indtægtingen	<u>1</u>	<u>40</u>	<u>-</u>
Ialt		<u>1</u>	<u>40</u> Øre.

Branddirektør. Wampmann

Stempelafgiften erlægges af Brandforsikringen.

- J. K. 1901

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Vinten Teglværk, 1898, 1899 og 1904

Kontrakt 1898

imellem Teglblænder M. A. Skipper af Egebjerg og Jørgen Hartvig Friis af Vinthen paa den ene Side samt Teglværksmester Niels Eriksen og Hans Christian Hansen paa den anden Side.

1.

Niels Eriksen antages som Teglværksmester og H. C. Hansen som Teglværksarbejder paa det af Skipper og Friis forpagtede Teglværk i Vinthen fra 1. April 1898 indtil 1 April 1899.

2.

Eriksen og Hansen forpligtede sig til i det nævnte Tidsrum at levere i brændt Stand og opsat paa den Plads, som Skipper og Friis anviser, mindst 450.000 Sten, hvoraf mindst de $\frac{4}{5}$ skal være helbrændte og Resten $\frac{3}{4}$ eller halvbrændte, efter Skipper og Friis's Forlangende. Skulde Eriksen og Hansen ikke levere den nævnte Antal Sten, skulde de i Erstatning til Skipper og Friis betale 1 Krone for hvert 1000 Sten, der mangler i det anførte Antal. Skipper og Friis have Ret til at tage Bestemmelse om, hvornaar Stenene er brændte Tilstrækkeligt.

3.

Eriksen og Hansen skulde selv betale alle Arbejdsudgifterne, men Skipper og Friis levere Hestekraften og Redskaberne.

4.

Eriksen og Hansen skulde have en Betaling af 5 Kr. for hvert 1000 Sten, de brænde.

5.

Hver Løverdags Aften udbetales Eriksen og Hansen 10 Kr. for hver Mand, der har arbejdet i hele Ugen paa Værket, for den forløbne Uge, hvori Eriksen og Hansen ere indbefattede. Skulde alle Folkene ikke have arbejdet hele ugen, skal udbetaling kun finde Sted forholdsvis, med hensyn til de Folk, der ikke have arbejdet hele ugen. Hvis der skulde blive for meget udbetalt, skal Forpagteren have Ret til at fradrage det for meget betalte, i det Beløb, Eriksen og Hansen have tilgode, naar Arbejdet i det Hele ophører,

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

dog skal Eriksen og Hansen have Ret til, med
4 Dages Varsel, at forlange Udbetaling til de Folk, der
afskediges.

6.

Eriksen og Hansen skulle udføre alt forefaldende Arbejde
paa Værket, derunder at passe hestene, for hvilket sidste
de ingen Betaling faa. Hestene skulle behandles godt og
med Omhu. Naar Hestene ikke benyttes paa Værket,
have Skipper og Friis Ret til at benytte dem. Foderet
til Hestene skal Forpagterne levere, men Eriksen og
Hansen skulle fodre Hestene og skære Hakkelse til dem.
Eriksen og Hansen skulle antage en Mand til at kjøre
med Hestene og betale denne Mand derfor. De Dage
Skipper og Friis maatte benytte Hestene, skal Eriksen og Hansen
være forpligtede til at afgive denne Mand til at kjøre Hestene
for Skipper og Friis, mod at de 2 Sidstnævnte, i den Tid
Manden saaledes kjører for dem, betaler hans Dagløn.

7.

Eriksen og Hansen ere forpligtede til at udlevere alle
de Sten, der sælges fra Værket i den Tid, Arbejdet varer,
imod derfor at erholde betalt 25 Øre pr. 1000 Sten. Be-
talingen derfor erlægges ved den endelige Opgjørelse med
dem.

8.

Eriksen og Hansen skulle aftage Rømjorden af Lergravene
og lade Sandet kjøre til Værket, fra de Steder, der anvises
dem. De maa ikke bruge Rødmergel.

9.

Eriksen skal have fri Bolig i Stuehuset til de Byg-
ninger, som N. Friis har kjøbt af P. Thomsen, samt Ret
til i Udhuset at have fornødent Rum til Brændsel og til
et Svin; dog skal Skipper og Friis have Ret til Af-
benyttelse af de nordlige Værelse i Stuehuset.
Forpagterne skulle, uden noget Vederlag levere Eriksen
frit Ildebrændsel saavel til ham selv som til Folke-
ne paa Værket; disse sidste dog kun i Tiden fra 1. April
til 1. November.

10.

Forpagterne skulle levere Eriksen de nødvendige Senge-
klæder og Lagener, til 2 Senge til Folkene, og de fornødne
Haandklæder, men Eriksen skal lade holde Rent det
Værelse, Folkene have til Afbenyttelse, samt lade Lagernerne

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

og Haandklæderne vadske. Den ved det nævnte Stuehus værende Have overlades Eriksen til fri Afbenyttelse.

11.

Med hensyn til Stempelpligten bemærkes det:

ad Post 4: at det ikke antages, at der kan fabrikeres over 500.000 Sten hvilket giver a 5 Kr pr. 1000	2.500 Kr.
ad Post 7: 25 Øre pr. 1000 Sten at udlevere giver for 500.000 Sten	125 Kr.
ad Post 9 og 10: Bolig m. v.	125 Kr.
ad Post 6: Afgivelse af en Mand til at kjøre. Dagenes Antal vil ikke overskride 50. Udgjør a 2 Kr. 25 Øre daglig	<u>112 Kr. 50 Øre</u>
	2.862 Kr. 50 Øre

Giver Stempel efter Gjældsbrevs Taxt = 65 Øre

12.

Omkostningerne ved nærværende Kontrakt betales af hver af Parterne med Halvdelen.

13.

Jørgen Hartvig Friis skal have Ret og Forpligtelse til at arbejde paa Værket som andre Arbeidsmænd mod en Betaling af 2 Kr. 25 Øre pr. Arbejdsdag, hvilken Betaling erlægges af Teglmesteren. For Stemplets Skyld bemærkes det at Arbejdsdage for Friis formentlig ikke vil overstige 150, giver a 2 Kr. 25 Øre daglig= 337 Kr. 50 Øre dette giver ikke nogen Forhøielse i Stemplingen af nærværende Contract.

Til Bekræftelse med vore Underskrifter vidnefast.

p.t. Horsens den 27 Januar 1898.

A Skipper, Jørgen Hartvig Friis

N. Eriksen, H C Hansen

Til Vitterlighed: S. Hansen, Westergaard

p.t. Horsens den 4 Febr. 1898.

Som Kurator for Jørgen Hartvig Friis: Niels Rasmussen

Parterne ere enige om, at M. A. Skipper udtræder af Forholdet efter nærværende Kontrakt, idet Interessentskabsforholdet mellem Skipper og Friis er Hævet.

p.t. Horsens den 4 Febr. 1898

Jørgen Hartvig Friis, M. A. Skipper, N. Eriksen

som Kurator for Jørgen Hartvig Friis: Niels Rasmussen

Til Vitterlighed: Westergaard, Winther

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Kontrakt 1899

Imellem Teglværker Jørgen Hartvig Friis og Teglværksmester Niels Eriksen, begge af Vinthen.

1.

Niels Eriksen antages som Teglværksmester paa det af Friis forpagtede Teglværk i Vinthen fra 1. April 1899 indtil 1. April 1900.

2.

Eriksen forpligter sig til i det nævnte Tidsrum at levere i brændt Stand og opsat paa den Plads som Friis anviser, mindst 450.000 Sten, hvoraf mindst de $\frac{4}{5}$ skal være helbrændte og Resten $\frac{3}{4}$ eller halvbrændte, efter Friis forlangende. Skulle Eriksen ikke levere det nævnte Antal Sten, skal han i Erstatning til Friis betale 1 Krone for hvert 1000 Sten der mangler i det anførte Antal. Friis har Ret til at tage Bestemmelse om, hvornaar Stenene ere brændte tilstrækkeligt. Eriksen forpligter sig ogsaa til forarbejde og brænde Drainrør efter Friis Forlangende.

3.

Eriksen skal selv betale alle Arbejdsudgifterne, men Friis leverer Hestekraften og Redskaberne. Hver Mand skal møde med Skovl.

4.

Eriksen skal have en Betaling af 5 Kr. for hvert 1000 Sten, han brænder og følgende Betaling for Rør, nemlig:
1½ Tommers= 6 Kr., 2 Tommers= 7 Kr., 2½ Tommers= 9 Kr. 25 Øre,
3 Tommers= 15 Kr., 4 Tommers 25 Kr., 5 Tommers= 30 Kr.,
6 Tommers= 40 Kr., 7 Tommers= 50 Kr., 8 Tommers= 60 Kr.
alt pr. 1000 Stkr., brændt og opsat på Pladsen, hvor Friis anviser.

5.

Hver Løverdags Aften udbetales Eriksen 10 Kr. for hver mand, der har arbejdet i hele Ugen paa Værket, for den forløbne Uge, hvori Eriksen er indbefattet. Skulde alle Folkene ikke have arbejdet hele Ugen, skal Udbetaling kun finde Sted forholdsvis, med Hensyn til de Folk, der ikke have arbejdet hele Ugen. Hvis der skulde blive for meget udbetalt, skal Forpagteren have Ret til at fradrage det for meget betalte, i det Beløb, Eriksen har tilgode, naar Arbejdet i det Hele ophører; dog skal Eriksen

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

have Ret til, med 4 Dages Varsel, at forlange Udbetaling til de Folk, der afskediges.

6.

Eriksen skal udføre alt forefaldende Arbejde paa Værket, derunder at passe hestene, for hvilket sidste han ingen Betaling faar. Hestene skulle behandles godt og med Omhu. Naar Hestene ikke benyttes paa Værket, har Friis Ret til at benytte dem. Foderet til Hestene skal Forpagteren levere, men Eriksen skal fodre Hestene og skjære Hakkelse til dem. Eriksen skal antage en Mand til at kjøre med Hestene og betale denne Mand derfor. De Dage, Friis maatte benytte Hestene, skal Eriksen være forpligtet til at afgive denne Mand til at kjøre Hestene for Friis, mod at Friis, i den Tid Manden saaledes kjører for ham, betaler hans Dagløn 2 Kr. 25 Øre.

7.

Eriksen er forpligtet til at udlevere alle de Sten, der sælges fra Værket i den Tid Arbejdet varer, imod derfor at erholde betalt 25 Øre pr. 1000 Sten. Betalingen derfor erlægges ved den endelige Opgjørelse med ham.

8.

Eriksen skal aftage Rømjorden af Lergravene, og lade Sandet kjøre til Værket, fra de Steder, der anvises ham. Han maa bruge det Rødmergel, der kan anvendes til Sten og Rør.

9.

Friis skal være forpligtet til at deltage i Brændingen af saavel Sten som Rør, uden noget Vederlag.

10.

[denne paragraf er efterfølgende udstreget]
Eriksen skal have fri Bolig i Stuehuset til de Bygninger, som N. Friis har kjøbt af P. Thomsen, samt Ret til i Udhuset at have fornødent Rum til Brændsel og til et Svin; dog skal Friis have Ret til Afbenyttelse af det nordligste Værelse i Stuehuset. Forpagteren skal uden noget Vederlag, levere Eriksen frit Ildebrændsel saavel til ham selv som til Folkene paa Værket; disse Sidste dog kun i Tiden fra 1. April til 1. November.

11.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Forpagteren skal levere Eriksen de nødvendige Sengeklæder og Lagener til 2 Senge til Folkene, og de fornødne Haandklæder, men Eriksen skal lade holde rent det Værelse, Folkene have til Afbenyttelse samt lade Lagerne og Haandklæderne vadske. Den ved det nævnte Stuehus værende Have overlades Eriksen til fri Afbenyttelse.

12.

Med hensyn til Stempelpligten bemærkes det:

ad Post 4: at det ikke antages at der kan fabrikeres over 450.000 Sten, hvilket giver a 5 Kr. pr. 1000	2.250 Kr.
og 25.000 Drainrør Gjæmmensnitspris 27 Kr. pr. 1000	675 Kr.
ad Post 7: 25 Øre pr. 1000 Sten at udlevere giver for 450.000 Sten	112 Kr. 50 Øre
ad Post 10 og 11: Bolig m. v.	125 Kr
ad post 6: Afgivelse af en Mand til at kjøre: Dagenes antal vil ikke overskride 50. Udgjør a 2 Kr. 25 Øre daglig	<u>112 Kr. 50 Øre</u>
	3.275 Kr.

giver Stempel efter Gjældsbreves Taxt 65 Øre.

13.

Omkostningerne ved nærværende Kontrakt betales af hver af Parterne med Halvdelen.

Til Bekræftelse med vore Underskrifter vidnesfast.

Vinten den 31 December 1899.

Jørgen Hartvig Friis, Niels Eriksen

Til Vitterlighed: Westergaard, Jens Petersen, af Grumstrup

Kontrakt 1904

Imellem Teglbrænder Jørgen Hartvig Friis af Vinthen paa den ene Side samt Teglværksmester Niels Eriksen paa den anden side

I.

Niels Eriksen antages som Teglværksmester paa J H Friis's Teglværk i Vinthen fra 1ste April 1904 til 1ste April 1905.

II.

Eriksen forpligter sig til i nævnte Tidsrum at levere i brændt Stand og opsat paa den Plads, som Friis anviser, mindst 400.000 Mursten og 20.000 Stk. Drænrør, hvoraf mindst de 4/5 skal være helbrændte og Resten 3/4 eller halvbrændte efter Friises forlangende, skulle Eriksen ikke levere det nævnte Antal Sten og Drænrør, skal han i Erstatning til Friis betale 1 krone for hvert 1000 Stk., der mangler i det anførte Antal. Friis har Ret til at tage Bestemmelse om

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

hvornaar Stenene ere brændte tilstrækkeligt.

III.

Eriksen skal selv betale alle Arbejdsudgifterne, men Friis levere Hestekraft og Redskaber.

IIII.

Eriksen skal have en Betaling af 5 Kroner for hvert 1000 Sten han brænder, og følgende Betaling for Rør, nemlig:
1½" = 6 Kr., 2" = 7 Kr., 2½" = 9,25 Kr., 3" = 13 Kr., 4" = 25 Kr., 5" = 30 Kr.,
6" = 40 Kr. 7" = 50 Kr., 8" = 60 Kr., alt pr. 1000 Stk. brændt og opsat paa Pladsen, hvor Friis anviser.

V.

Hver Løverdags Aften udbetales Eriksen 10 Kroner for hver Mand, der har arbejdet hele Ugen paa Værket, for den forløbne Uge; hvori Eriksen er indbefattet. Skulde alle Folkene ikke have arbejdet hele Ugen, skal Udbetaling kun finde Sted forholdsvis med Hensyn til de Folk, der ikke have arbejdet hele Ugen. Hvis der skulle blive for meget udbetalt, skal Friis have Ret til at fradrage det for meget betalte i det Beløb Eriksen har tilgode, naar Arbejdet i det Hele ophører; dog skal Eriksen have Ret til, med 4 Dages Varsel, at forlange Udbetaling til de Folk der afskediges.

VI.

Eriksen skal udføre alt forefaldende Arbejde paa Værket, derunder at passe Hestene, for hvilket han ingen Betaling faar. Hestene skulde behandles godt og med Omhu. Naar Hestene ikke benyttes paa Værket, har Friis Ret til at benytte dem. Foderet til Hestene skal Friis levere, men Eriksen skal fodre Hestene og skære Hakkelse til dem. Eriksen skal antage en mand til at køre med Hestene og betale denne Mand derfor. De Dage Friis maatte benytte Hestene, skal Eriksen være forpligtet til at afgive denne Mand til at kjøre Hestene for Friis; mod at Friis, i den Tid, Manden saaledes kjører for ham, betaler hans Dagløn 2 Kr. 25 Øre.

VII.

Eriksen er forpligtet til at udlevere alle de Steen, der sælges fra Værket i den Tid, Arbejdet varer, imod derfor at erholde betalt 25 Øre pr. 1000 Sten. Betalingen derfor erlægges ved den endelige Opgjørelse med ham.

VIII.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Eriksen skal aftage Rømjorden af Lergravene og lade Sandet køre til Værket fra de Steder, der anvises ham. Han maa bruge det Rødmergel, der kan anvendes til Mursten og Drænrør.

IX.

Friis skal være forpligtet til at deltage i Brændingen af saavel Mursten som Drænrør uden Vederlag.

X.

Friis skal levere Eriksen de nødvendige Sengeklæder og Lagener til 2 Senge til Folkene, og de fornødne Haandklæder, men Eriksen skal lade holde rent det Værelse, Folkene have til Afbenyttelse samt lade Lagnerne og Haandklæderne vadske.

XI.

Med Hensyn til Stempelpligten bemærkes der:

ad Post 4: at der ikke antages at der kan fabrikeres over	
400.000 Sten giver 5 Kr. pr. 1000	2.000 Kr.
og 20.000 Stk. Drænrør, gennemsnitspris 27 Kr	<u>540 Kr.</u>
	2.540 Kr.
ad Post 7: 25 Øre pr. 1000 Sten at udlevere giver for 400.000	105 Kr.
ad Post 6 Afgivelse af en Mand til at køre Hestene	
Dagenes Antal vil ikke overskride 50, udgjør a 2,25 Kr daglig	<u>112 Kr 50 Øre</u>
	2.757 Kr. 50 Øre

Giver Stempel efter Gjældsbrevs Taxt=65 Øre.

XII.

Omkostningerne ved nærværende Kontrakt betales af hver af Parterne med Halvdelen.
Til Bekræftelse med vore Underskrifter vidnefast
Vinten den 1. April 1904
Jørgen Hartvig Friis, Niels Eriksen
Til Vitterlighed:: Jens Rok?, Johannes Knudsen

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Torrild Teglværk, 1872

Hads Herred Skøde og Panteprotokol Fol 372

Tinglæst 15. Januar 1872

[Transskriberet af G. Rehling?]

Forpagtnings-Contract

Imellem underskrevne Sognefoged, Gaardfæster Anders Knudsen af Torrild som udleier og medunderskrevne Søren Jensen af Odder Mark og Mikkel Laursen Schmidt af Torrild som Forpagtere eller Leiere er angaaende Førstnævntes Teglværk i Torrild afsluttet saadan Contract:

1/ Jeg Anders Knudsen bortleier herved paa 5 skriver Fem paa hinanden følgende Aar fra 1. April d. A. at regne til bemeldte Søren Jensen og Mikkel Laursen det mig tilhørende Teglværk, som er opført paa min i fæstehavende Gaards mark i Torrild; tilligemed den Teglværket udlagte Grund, som er eller vil blive afmærket med forsvarlige og tydelige Skjel-Mærker, og de til Teglværket hørende Redskaber som forefindes ved samme. Bygningerne nemlig Ovn og en Tørrelade samt Redskaberne overleveres Forpagterne ved et Syn af 2de uvillige Mænd, hvoraf hver af parterne udmelder den ene, og bliver sammes at aflevere i samme Tilstand ved Forpagtingens Fratrædelse ved et nyt Syn paa samme maade. Kunde de udmeldte Mænd ikke blive enige, vælge de en Opmand, ved hvis Kjendelse det skal have sit Forblivende.

2/ Forpagterne skulle afkjøbe Anders Knudsen den Hest som sidste Sommer brugtes ved Teglværket, samt den der ligeledes benyttede Vogn og Seletøi for en Pris af 50 Rdl, som betales d. 1. April dette Aar.

3/ Forpagterne overlades 1 Tønde Land geometrisk Maal af min mark som er afpælet og anvist til Græsning i Forpagtningstiden.

4/ Tørvejord af det til min Gaard hørende Tørveskjær, nemlig fra det nordlige Skjel ved Haldsbanken indtil den nordlige Parallelgrøft, og maa Forpagterne i samme skjære eller tilberede indtil 40.000 Stk Tørv til hver Ovnfuld som brændes; Alt forsaavidt fornøden Tørvejord forefindes.

5/ Jeg Anders Knudsen forpligter mig til aarlig i Løbet af Vinteren og Foraaret og senest inden hvert Aars 1. Juni at tilkjøre Teglværket 100 Læs Grus eller Sand, nemlig til Trosserne.

I den Tid Hesten benyttes ved Teglværkets Drift leverer jeg det til sammes Foder fornødne Halm, dog at Gjødningen tilfalder mig.

6/ Forpagterne ere forpligtede til i indeværende Aar at brænde

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

[Gaarden Matr. No. 13a i Torrild som tilhører Stamhuset Rathlousdal.
Dettes Samtykke sees ikke at være indhentet. G. Rehling.]

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Tyrrestrup Teglværk, 1860 og 1861

Tyrrestrup Godsarkiv, Erhvervsarkivet
[Transskriberet: Verner Bjerger]

Contract

1. Undertegnede Teglmester Henrich Abraham Christensen, forpligter mig til at møde med tre Mænd, foruden mig selv, på Tyrrestrup Teglværk, så tidlig Arbejdet tillader det, og forbliver der i Sommer, for at forarbejde Drænrør og Mursteen.

Søltoft giver mig og mine tre Mænd, Logis og Sengeleie i Huset ved Teglværket, samt Kost i Folkestuen, lige med hans egne Folk, hvor Dagens Middag og Aftensmaden nydes. Formiddags og Eftermiddagsmellemmaden, tillige med Øllet, medtages fra Gården. Brændevin gives ikke.

For denne således betingede Kost, betaler jeg daglig for mig selv, og for hver af mine Folk 20 sk. Siger Tyve Skilling, hvad enten der arbejdes for Dagløn, eller efter udstående accordt, ligesom også i de Dage hvor Vejret Grunde, forhindre arbejde på Værket.

2. Søltoft betaler mig for Fabrikatet brændt, og opsat på den af ham anviste Plads for:

1000 stk Muur eller Brøndsteen	2 rdl.
1000 - Skorstenssteen	2
1000 - Krybbesteen	20
1000 - Fliser eller Tagsteen	5
1000 - 5/4 " Drainrør	1
1000 - 1 1/2 " -	2
1000 - 2 " -	2
1000 - 2 1/2" -	3
1000 - 3" -	4
1000 - 4" -	8
1000 - 5" -	12

For det muligt indtræffende Daglejerarbejde, 3 Mark pr. Mand.

De fornødne Teglgapperater leveres Teglmandskabet.

For Vraggoods betales kun halv Arbejds løn. Fabrikatet må være godt forarbejdet og godt brændt, fastsat efter Søltofts Ønske i 2 eller 3 Klasser.

Kun heelbrændte Drainrør medtages. Udleveringen af Steen og Drainrør besørger Teglmesteren uden Vederlag.

3. Søltoft leverer det fornødne Leer, Vand og Brændemateriale, på og ved Teglværket. Vandpasning besørger Teglfolkene.

De leverede Redskaber, og Hesten må Teglfolkene omgås på bedste og skånsomste måde, ligesom de til enhver Tid, holde alt i ryddelig og ordentlig stand på Teglværket, efter bedste evne skulle da passe Søltofts Interesser.

Ifald ønskes gives Teglmesteren, et i Forhold til det udførte Arbejde, passende Forskud, som modregnes ved den endelige Afregning

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

I alt Teglværksdriften vedkommende har Søltoft at forholde sig til Teglmesteren, der står ham til ansvar for Værkets forsvarlige Drift.

At denne Contract således er afsluttet, bekræftes med hvor egenhændige Underskrifter.

Skrevet på Tyrrestrup den 22de Marts 1860

O H Søltoft

H A Christensen

Tyrrestrup Teglværk, 1861

Accordt

1. Undertegnede Teglmester Henrich Abraham Christensen forpligter mig hermed til for Proprietær Søltoft til Tyrrestrup, i det på Tyrrestrup Mark anlagte Teglværk, i Tidsrummet fra 1. April 1861, til første Nov. s.Aa, ifald ikke uforudsete Hindringer indtræffe, da at forarbejde og brænde 5 Ovne med Drainrør og Mursteen, og må af sidste sort ikkun indsættes i hver Ovn, så mange som det er nødvendigt, for at Rørene kunne blive godt og tilstrækkeligt brændte, og forpligter jeg mig til, stadigt ved Værket at arbejde med 4 Mand foruden mig selv.

2. Leverans til Rørene besørger jeg Henrich selv, gravet og henkjørt fra den ved Teglværket beliggende Lergrav til Lermøllen, hvor Søltoft lader det til Rør ubrugelige Jord afrømme, Kjørslen udgrave, og en Grøft grave til at tage Vandet fra Graven.

3. Såvel Rør som Steen leverer jeg godt forarbejdede og godt brændte. Mursteenene må holde i Bredden 4", Længden 8 ½" tommer, i Tykkelse 2 tommer, og efter Søltofts forslag i 3 Klasser. De forskellige Størrelser af Rør må holde det nedenfor i § 5 bestemte Tommeantal i Lysningen, og 12 Tommer i Længden.

Ifølge den mig ligeledes i § 5 nedenfor tilståede Arbejdsløn, erholder jeg den deri fastsatte Betaling, dog ikkun for heelbrændte Rør. For Vraggods af Rør og Muursteen betales mig derimod pr. 1000 stk, ikkun den halve Arbejdsløn efter samme §.

4. De leverede 2 Heste, som Søltoft græsser og giver Foder til, omgås på bedste og skånsomste måde, ligesom alt på Teglværket, til enhver Tid holdes i reddelig og ordentlig Stand, og sørger for Søltofts Interesse efter bedste evne, og har Søltoft alene at henvende sig til mig, som Mester i alt hvad der angår Teglværkets Drift, for hvilken jeg står ham til Ansvar.

5. Søltoft betaler mig for Fabrikatet, brændt og opsat på den af ham anviste Plads.

De fornødne Teglværksapparater som Henrich efter hosføjede Optegnelse har modtaget i fuldkommen brugelig Tilstand, afleveres igen, således mod et Vederlag af 5 Rdl, dog med den Bemærkning, at de Brok som måtte ske på Rørmaskinen, Æltevognen, Lermøllen og på Mergelkassen, istandsættes på Søltofts Regning. Ligeså leverer han på Pladsen det fornødne brændmateriale af afskrællede Rødder, Tørv eller Steenkul, samt det fornødne Vand.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

6. Fra 1. April 1861 til 1. Maj 1862 tilståes jeg Henrich og Familie, fri Hus og Ildebrændsel, af den Sort jeg vil levere, i det ved Teglværket opførte Huus, og leverer desuden til brug en Ko, som har kælvet i Marts Måned sidste Aar, hvilken må malkes til påfølgende 1. Okt., da den så tilbageleveres, og leverer jeg i dens sted en anden, som ved den tid har kælvet, hvilken tilbageleveres 30. April 1862, Koen græsses uden Udgift for Henrich, så tæt ved Teglværket som muligt, på den ham dertil anviste Græsning, og gives ham tillige det nødvendige Vinterfoder til den, men han må selv besørge den passet, såvel Sommer som Vinter.

7. Til en dobbelt Seng, leveres Henrich Sengeklæder og Lagner

8. For udleveringen af Rør og Muursteen såvel til fremmede som eget Brug betaler jeg Henrich, for hvert 1000 stk 4 sk.

9. Ifald ønsket giver jeg Henrich, et i forhold til det udførte Arbejde, passende Forskud, som modregnes ved den endelige Afregning.

10. Den Plads der Nord for Teglværket ikke bruges til Vej, Huggeplads eller Oplag for Rør og Steen, må Henrich afbenytte til Hauge, og desuden anvises ham et Stykke Jord til at sætte 4 Skp. Kartofler i. Omkring på den indhegnede Plads ved Teglværket må Henrich græsse et år med Yngel.

11. Jeg lader Henrich med Familie og Gods, hente med 3 Vogne, hvoraf 2 med Lad og 1 fjællevogn med Sæde, og beforder jeg ham og Familie på samme måde tilbage til hans nuværende Bopæl ved Vejle.

At denne Contrakt således er indgået, bekræftes ved vore egenhændige Underskrifter.
Skrevet på Tyrrestrup den 17.de Debr. 1860

O H Søltøft,   Henrik Abraham Christensen

En ligelydende Gjenpart har jeg modtaget.

Datum ut supra

Henrik Abraham Christensen

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Stamhuset Benzons Teglværk, 1851

Djurs Nørre Herreds Ret, Skøde og Pantebog, Folio 320

Tinglæst den 7 Juli 1851

[Transskription fra Grenaa Lokalhistoriske Arkiv]

Aar 1851 den 7 Juli blev i Retten læst:

Forpagtningscontract om det til Stamhuset Benzons hørende Teglværk tilligemed nogle Jorder, til Jens Sørensen Bøgh.

Om Stamhuset Benzons Teglværk paa Gjerrild Mark er afsluttet saadan
Forpagtningscontract

1. Teglværket med paaværende Bygninger og tilliggende Jorder som henhøre til Thomhuuset og som Enkemadamme Schmidt har afstaaet med deri nedlagte Vintersæd, bortforpagtes til Jens Sørensen Bøgh fra Houlberg paa 5 Aar, regnet fra 1. mai 1851 og modtages af Forpagteren i den Stand, samme befindes, dog besørger Eierne de 2 a 3 Fag paa den ene Tørvelade, hvor Taget er afblæst, oplagt.

2. Bygningerne saavelsom de til Værket hørende Redskaber, overleveres Forpagteren ved Syn der bliver til Regel, naar aflevering igen skal finde Sted. Denne Synsforretning bliver, saa snart den er afholdt at vedhæfte denne Contract.

3. Forsaavidt der i Forpagningstiden skulle forefalde nogen Hovedreparation paa Bygningerne ved Værket, da leverer Eierne frit de behøvende Materialier, hvorimod Arbeidsløn og andet ved Istandsættelsen besørges og betales af Forpagteren, der tillige er forpligtet til at vedligeholde Bygningerne saavel paa Tag som Fag, alt saaledes at det til enhver Tid kan svare Syn.

4. De til Værket henlagte Jorder, er Forpagteren pligtig at dyrke og drive forsvarlig i alle maader i Forpagningstiden, og intet deraf at bortleie eller til Upligt at bruge, ei heller afhænde Halm eller Giødske af nogen Slags. Paa Stedet hvor Leer tages til de brændende Steen, maa Pladsen efter Gravningen, saavidt giørligt jævnes og planeres. Forpagteren og hans Folk maa ei udøve nogen Jagt, ei heller Fiskeri i Forstrande.

5. Alle navnlige Kongelige Skatter og Afgifter af Jord og Bygninger, udreder Eierne, hvorimod Forpagteren i Leietiden, svarer og udreder alle Communeafgifter og Byrder som maatte falde paa Værk og Jorder, til rette Vedkommende, saa forrettet han og Veiarbeide m,v, som fordres af Huuset og Jord lig med andre Mænd i Byen samt tiende til Præsten.

6. Af Vinterhvede er nedlagt i ? Jorder 1 Td 4 Skp, af Vaarsæd er leveret Forpagteren dette Foraar 8 Td Byg og 8 Td Havre, som igjen ved Forpagningens Ophør tilbagegives eller godtgjøres at være nedlagt i Jorden,

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

7. Forpagteren erhoder det nødvendige Tørveskiær til Værkets Drivt anvist i Benzons Tørvemose men han besørger og bekoster selv Tørvenes Skiæring, Reisning, Stakning og Henkiørsel til Værket samt Tørvegraven udjævnet og planeret.

8. Forpagteren udfører saa mange Brændinger Steen som det er mueligt om Aaret og ikke mindre end 4 Brændinger. Det er en selvfølge at han selv besørger Materialet til Stenene, uden mindste Udgift for Eieren.

9. I Forpagtningsafgivet erlægges forpagteren for hver Ovnfuld Steen der brændes, 100 Rbd. siger Et Hundrede Rigsbankdaler, forud, førend der gives Ild i Ovnen, 20.000 stk heelbrændte siger Tyve Tusinde heelbrændte Muursteen om Aaret, der, om fordres, leveres af den første Brænding, og hvilket er betinget som Vederlag for de af Eieren udredede Kongelige Skatter og Afgifter samt Konge og Korntiende.

10. Forpagteren er desuden pligtig aarlig i Forpagningstiden at levere Eieren 30.000 stk heelbrændte Muursteen skriver Tredive Tusinde heelbrændte Muursteen, mod en Godtgjørelse af 6 Rbd siger Sex Rigsbankdaler pr. et Tusinde Muursteen som Eieren efter sin Leilighed og sit Forbrug for sig og sine Fæstere lader afhente. Foruden disse 30.000 stk Steen skal Eieren endvidere være berettiget til, hvis han ønsker det, aarlig at erholde 50.000 stk heelbrændte Muursteen fra Værket med samme Vederlag eller Betaling, som ovenanført, nemlig 6 Rbd pr. Et Tusinde, naar han derom inden hver Aars 1. Januari gjør Anmeldelse til Forpagteren.

11. Eieren har valget at modtage Brøndsteen, Tagsteen, Fliser eller Krybsten, og bliver et 1000 stk Tagsteen at beregne lig 3000 stk heelbrændte Muursteen; Fliser 1000 stk lig med 2000 stk heelbrændte Muursteen; Krybsten, til hver Krybsten regnes de 3 Dele hvoraf den samlede Krybsten bestaar, beregnes 1000 stk Krybsten lig med 5000 stk Muursteen Ligeledes har Eieren Ret til at vælge 3000 stk halvbrændte Steen for 2000 stk heelbrændte Muursteen.

12. Beboelsesleiligheden, som er opført særskildt fra Værkets Bygninger, er det en selvfølge Forpagteren i Leietiden afbenytter imod, som foranmeldt, at vedligeholde samme. Det nødvendige Brændsel af Tørv indrømmes ham af dem som bliver skaaret til Brug ved Værket.

13. Alle af denne Contracts Oprettelse flydende Omkostninger og Synets Afholdelse, udreder Forpagteren skadesløs.

14. Som Prænumeration paa Afgivten erlægges Forpagteren strax 50 Rbd siger Halvtredsindstyve Rigsbankdaler, og til Sikkerhed for Redskaberne og Bygningernes gode Vedligeholdelse, samt Contractens øvrige Opfyldelse, har Eieren prioritets Panteret i de producerede Steen og Forpagterens øvrige Eiendele.

Paa disse Vilkaar erklærer jeg Jens Sørensen Bøgh at have tilforpagtet mig

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Benzons Teglværk med Jorden og forbinder mig til i et og alt at opfylde og efterkomme samme, hvorfor jeg herved til Sikkerhed for Bygningernes og Redskabernes forsvarlige Vedligeholdelse og Contractens øvrige Opfyldelse, gives prioritets Panteret i de af mig ved Værket producerede Steen af et hvert Slags og i alle mine øvrige Eiendele.

Saaledes aftalt og afsluttet, bekræftet med vore Navnes Underskrift.

Benzon den 30 Juni 1851

Sass, Jens Sørensen Bøgh

Approberes af E. Benzon.

Som overværende til Vitterlighed: N Mariussen, Mikkel Christensen Bibi

Denne Contract bedes tinglæst med Hensyn til den derved givne Panteret i

Forpagterens Eiendele og Værkets Produkter.

Benzon den 4 Juli 1851

Sass

Læst i Nørre Herreds Ret, Mandagen den 7 Juli 1851 og protocolleret

Aagaard

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Rodstenseje, 1857

Rodstenseje Godsarkiv

[Transskriberet af Jacob Hanquist Pedersen]

Proprietær O. V. Hagemanns brev til Agent Schultz 7/1 1857.

Da jeg påtænker at flytte teglværket, vil driften komme ud for nogle forstyrrelser, og boligen vil nogle dage være noget mangelfuld, men jeg håber, at begge dele ikke bliver værre, end at folkene stadig kan arbejde; jeg nævner det blot, så folk er orienteret i forvejen.

I den gamle ovn vil man vel kunne lave yderlige 2 brændinger, til den første ligger mursten og rør parat, så ville vi flytte til det nye sted, den mellemste ovn skulle helst være bragt i orden, så arbejdet kunne fortsættes uforstyrret; men teglværksfolkene skal på min opfordring udføre disse aktiviteter mod betaling. På det nye sted er der let adgang til ler og vand, måske også sand, jeg giver derfor ikke folkene nogen særskilt betaling for at grave ler, men nok for at rydde overjorden, ligeledes intet for sand, hvis dette skulle forefindes dér. Jeg ønsker én mester og 3 arbejdere, men har kun noget med mesteren at gøre, denne er altså ansvarlig for sine folk, skal levere gode fejlfri varer, både mursten og rør, skal sørge for de redskaber, der er overgivet ham, og for at passe og fodre hestene, skal føre nøje regnskab for mursten og rør, der ankommer og udleveres, hvis salg han forestår på min opfordring, og for hvilke han får 1 Mk. pr 1000. Skulle der ske fejl, må han finde sig i, at det fejlfyldte fratrækkes hans indtægt. Folkene får sengetøj og kogegrej af mig i øvrigt skal de selv sørge for resten, især leverer jeg dem ingen mælk, som de imidlertid nemt kan købe i landsbyen. For mursten af min sædvanlige størrelse incl. ler og gravning af sand vil jeg give pr. 1000 færdigbrændte sten: 16 Mk. R.M.

for fliser: 10 Rdl.

for brøndsten: 3 Rdl.

for drænrør med 1 tommes diameter: 1 Rdl 5 Mk 4 ß

1½ tommers diameter: 2 Rdl. 2 Mk. 6 ß

2 tommers diameter 3 Rdl. 4 Mk. 6 ß

2½ tommers: 5 Rdl

3-tommers: 6 Rdl.

For alle rør, som slutteligen er beskadiget eller ikke ordentligt brændt, får mester ingen betaling. For alle råvarer, som bliver afleveret, får han 2/3 af lønnen, uanset til hvilken pris han modtager dem.

Stenene til den nye ovn, som ikke behøver at blive beskåret, leverer han for for 9 Mk. pr. 1000

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Hede Mølle Teglværk Forpagtningskontrakt 1854
Skøde og panteprotokol Hjelmlev Gjern Herred 1854 Fol 241
tinglæst 7 dec. 1854

Forpagtningscontract.

A/ Jeg Møller A J K Kiær til Hede Mølle i Fruering Sogn bortforpagter herved til Peder Rasmussen boende paa Herkintsg?? Mark i 10 er Ti paa hinanden følgende Aar, til Anlæggelsen af et Teglværk følgende dele af den til Møllen hørende Mark nemlig:

1 Tønde Land, omtrent midt i Marken hvor samme er Forpagteren paaviist, og hvorpaa selve Værket anlægges, samt hvortil fornøden Vei udlægges.

2 Tdr Land til Græsning.

Ret til i Nærheden af Værket, ligeledes efter skeet Paaviisning, at tage det fornødne Leer Sand til fordring ved Værket.

Tørvejord og fornøden Liggeplads til 300.000 Tørv der hvor samme paavises af mig.

For denne Forpagtning der tager sin Begyndelse den 1. April 1855 og fører til den 1. April 1865 er vedtaget følgende Vilkaar:

1/ Værket med det dertil hørende anlægges og bekostes i enhver Henseende af Forpagteren ligesom han og selv besørger og bekoster sine Tørv gravede, behandlede og hiemførte.

2/ I Forpagtningstiden leverer jeg Forpagteren aarlig 1 Læs forsvarlig god Høe beregnet til 60 Lispund og 16 Traver Klaplinger [Kalkar: Klaping = aftærsket halm]

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

sunde og gode til Foder.

Høet leveres Forpagteren i rette Indførselstid og halmen eller Klaplingerne saa betimeligt i Efteraaret at Forpagteren ikke kommer til at savne samme til sine Kreaturers Foder. Den Giødning der falder efter den i nærværende Post omhandlede Fourage tilhører mig, og maa der saaledes hverken af Fouragen eller Giødningen bortføres noget.

3/ De til Græsning for Forpagteren foran omhandlede 2 Tdr Land anvises saa beleiligt for ham som mueligt, og er det en Selvfølge, at han saavel til disse som til Leer- og Sand Gravene samt Tørvemosen skal have uhindret Vei, og det saavel til Tørvenes Røgtning som deres Transport til Værket.

4/ Forpagtningsafgiften der er betinget til 400 Rdl skriver Fire Hundrede Rigsdaler aarlig erlægges i Juni og December Terminer hver Gang med halvdelen og første Gang i December Termin 1855.

5/ Misligholdelse af denne Contract, og hvortil navnlig henregnes Udeblivelse med Forpagtningsafgiftens Erlæggelse over rette Forfaldstid, skal berettige den forurettede part til strax at hæve Contracten, hvorhos da paadragne Restancer dog alligevel blive at berigtige.

6/ Naar Forpagtningen Hæves, det være sig enten paa Grund Forpagtningstidens udløb eller af andre Aarsager, skal

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

de af Forpagteren opførende
Bygninger som henhøre til
Teglværket og sammes Drift
saasom Ovnene, Tørre- og Tør-
ve Laderne, samt hvad der for-
iøvrigt henhører til Værket.
være min Eiendom imod
at jeg godtgjør Forpagteren
sammes Værdie, hvilken, saa-
fremt vi ikke om samme kan
forenes, bestemmes at tvende
dertil fra Retten udmeldte u-
villige Mænd. Omkostnin-
gerne ved denne Udmeldel-
se og Taxationsforretning bæres
af Forpagteren og mig hver med
halvdelen.

7/ De i forrige Post omhandlede
Bygninger og de til Værkets
Drift af Forpagteren anskaffede
Inventarier skal tjene mig
til Sikkerhed for Opfyldelsen
af de Forpagteren ved denne
Contract paadragne Forpligtel-
ser og er det heraf en Selvføl-
ge at han ikke maa behæfte
samme med Gjeld.

8/ Engene hvori Tørveskjæringen
skal foregaa er jeg under alle
Omstændigheder berettiget til
at vande indtil hvert Aars
16de Maii og saafremt Vandingen
kan fortsættes længere uden at
være Forpagteren til Skade
med Hensyn til hans Tørveskje-
ring er det en selvfølge, at jeg
er berettiget til at vedblive der-
med saalænge jeg finder for godt.

9/Saafremt Forpagteren skulde
afgaa ved Døden forinden Forpagt-
ningstidens Udløb staaer det hans
eventuelle Enke frit for at opsi-

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

ge Forpagtningen til en 1. Maii
dog med ½ Aars forudgaaende
Varsel.

B/ Jeg Peder Rasmussen erkjender
hermed at have indgaaet forestaa-
ende Forpagtningscontract og for-
pligter mig til punktlig at op-
fylde Contracten i alle Dele og
meddeler jeg derhos Eierne 1.
Prioritets Panteret for Forpagt-
ningsafgivten m.m. de af mig
til Værkets Drift hørende Byg-
ninger og anskaffede Inven-
tarier. I Tilfælde af Søgmaal
i Anledning af muelig Mislig-
holdelse af denne Contract skal Skan-
derborg Amts Hovedforligelsescom-
mission og Hielmslev Giern Her-
reders Ret være at ansee for vort
rette Forum, og skal den ved Fr.
25. Januar 1828 hjemlede hurtige
Retsforfølgning derhos være an-
vendelig. Saaledes at være
indgaaet bekræftes med vore
Underskrifter i Vitterligheds-
vidners Overværelse. Skre-
vet i Skanderborg den 6. Decbr 1854.

A J K Kiær Peder Rasmussen
Til Vitterlighed Ro??ted, G J Herk
Læst inden Hielmslev Giern Her-
reders Ret den 7. December 1854
og indført i Pantebogen Folio 241.

K A Hviid.

Læst inden Hielmslev Herred, som
ovenfor anført. Eierens Eiendom
er med tinglæst Giæld beheftet.

Med hensyn til den betingede
Panteret bemærkes, at Leietage-
ren ikke har tinglæst Adkomst
paa de omhandlede Gjenstande

Bulaio

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Hede Mølle Forpagningskontrakt 1863
Skøde og panteprotokol for Hjemsløv Gern Herreder 1862 Fol 302
Tinglæst 6. aug. 1863

Imellem undertegnede A J K Kiær som eier og J L Hoffmann som Forpagter af Hedemølle med Tilliggende i Fruering Sogn, Hielmslev Herred er indgaaet følgende:

Forpagtnings Contract

A: Jeg A J K Kiær bortforpagter herved til Hr. J L Hoffmann i 12 er Tolv paa hinanden følgende Aar fra 1 Mai d. A. at regne den mig efter Skjøde af 26 April 1852 tinglæst 28 samme Maaned tilhørende Hedemølle i Fruering Sogn, med tilliggende Eiendomme sammesteds, af Hartkorn Jordskyld 3 Td 3 Fdk 2 $\frac{1}{4}$ Alb – paa følgende Vilkaar, nemlig: 1/ Fra Forpagtningen er undtaget: a. Det Peder Rasmussen ved Contract af 6te, tinglæst 7 December 1854 i Forpagtning overdragne Areal, med derpaa værende Teglværk og øvrige Bygninger, samt de Forpagteren P. Rasmussen ved Contracten forøvrigt hjemlede Rettigheder. At Forpagtningsafgiften efter berørte Contract er nærværende Forpagtning uvedkommende, er en Selvfølge, men bliver dog for Tydeligheds Skyld herved bemærket. b.

resten handler om møllen.

Læst for Hielmslev Giern Herrederes Ret d. 6 August 1863 og tilført Folio 305.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Hedemølle Teglværk 1865 og 1885

Skøde og Panteprotokol for Hjlemslev Gjern Herreder 1865 Fol 151
tinglæst 23. nov. 1865

Forpagtningscontract

Jeg Proprietær A J K Kjær, Eier af Hede Mølle bortforpagter herved til Teglblænder Peder Rasmussen følgende Dele af den til Møllen hørende Mark m.v., som han hidtil tildeels har benyttet, nemlig: 1/ De 4 Tdr land, hvorpaa Forpagteren har opført et Teglværk, hvortil den fornødne Vei er udlagt, saaledes som Forpagteren hidtil har havt samme i Brug. 2/ 2 Tønder Land til Græsning. 3/ Ret til i Nærheden af Værket, paa de Stæder, som ere paaviste, at tage det fornødne Leer og Sand, til Forbrug ved Værket. 4/ Tørvejord og fornødent Liggeplads til 310.000 er Tre Hundrede og Ti Tusinde Tørv, af almindelig Størrelse, der hvor samme paavises af mig og 5/ det af mig ved Værket opførde 6 Fag Huus, alt paa følgende Betingelser, nemlig:

1.

Forpagtningen tager sin Begyndelse d. 1. Mai 1865 og vedvarer derefter i 10 Aar ti paa hinanden følgende Aar, altsaa til 1. Mai 1875.

2.

Forpagteren leveres aarlig af mig 16 Traver Klaplinger [Klapninger= aftærsket halm] sunde og gode til Foder, der leveres saa betimeligt, at han ikke kommer til at savne samme til sine kreaturers foder. Den Gjødning, der falder efter den af mig leverede Fourage, tilhører mig, og hverken af samme eller af Fouragen maa der bortføres noget.

3/ De til Græsning for Forpagteren foran omhandlede 2 Tønder Land, anvises saa beleiligt for ham, som muligt, og er det en Selvfølge, at han saavel til disse, som til Leer- og Sandgravene samt Tørvemosen skal have uhindret Vei og det saavel til Tørvenes Røgtning som til deres Transport til Værket. Forpagteren indrømmes ligeledes Ret til i Tørvemosen at lade sine Creaturer græsse, forsaavidt saadant ikke kommer i Strid med den Forpagteren af Møllen tilkommende Ret, til liggeplads til 50.000 Tørv, samt min Berettigelse til Liggeplads til de Tørv, jeg maatte ønske at lade skjære.

4/

I Forpagtningstiden vedligeholder Forpagteren det ham

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

leide Huus i aldeles forsvarlig Stand.

5.

Forpagtningsafgiften, der er betinget til 500 Rdl er Fem Hundrede Rigsdaler aarlig erlægges i Juni og December Terminer, til mig paa min Bopæl, hver Gang med Halvdelen og første Gang i Decbr. Termin 1865, for Halvaaret til 1ste November.

6/

Misligholdelse af denne Contract fra Forpagterens Side, og navnlig Udeblivelse med Afgiften udover den vedtagne Forfaldstid, skal berettige mig til strax, og ialfald under Lovens Trang, at hæve Contracten, hvorhos de paadragne Restancer ligefuldt blive at berigtige, ligesom Forpagteren i saafald indvidere maa udrede en passende Sum i Erstatning for Misligholdelse efter uvillige Mænds Skjøn.

7/

Naar Forpagtningen hører [op], det være sig enten paa Grund af Forpagtningens Udløb, eller af andre Aarsager, skulle de af Forpagteren opførte Bygninger, som henhøre til Teglværket eller sammes Drift, saasom Ovne, Tørre- og Tørve-Laderne, samt hvad øvrigt, der henhører til Værket, være min Eiendom, imod at jeg godtgjør Forpagteren sammes Værdie, hvilken, saafremt vi ikke herom kunne forenes, bestemmes af 2de hertil af Retten udmeldte uvillige Mænd. Omkostningerne ved denne Udmeldelse og Taxation betales af Forpagteren og mig, hver med halvdelen. Hvad der efter denne Post bliver at godtgjøre Forpagteren, udbetales ham i den Fratrædelsen næstfølgende Termin.

8/

De i forrige Post omhandlede Bygninger og de til Værkets Drift af Forpagteren anskaffede eller senere anskaffende Inventarier, skulle tjene mig til Sikkerhed for Opfyldelsen af samtlige Forpagteren efter denne Contract paahvilende Forpligtelser, og maa Forpagteren selvfølgelig ikke behæfte samme med Gjeld til Skade for mig.

9/

Engen, hvori Tørveskjæringen skal foregaa, er jeg under alle Omstændigheder berettiget til at vande indtil hvert Aars 16. Mai, og saafremt Vandingen kan fortsætte længere, uden at være Forpagteren til Skade, med Hensyn til hans Tørveskjæring, er jeg berettiget til at vedblive dermed, saalænge jeg finder for godt.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

10/

Skulde Forpagteren ved Døden afgaae inden Forpagningstidens Udløb, staaer det hans eventuelle Enke frit for, at opsigte Forpagningen til en 1. Mai med ~~eller 1. November~~ med ½ Aars Varsel, men udenfor dette Tilfælde kan Opsigelse ikke finde Sted fra nogen af Siderne.

B/ Jeg Peder Rasmussen erkjender at have indgaaet foranførte Contract, og forbinder mig til i enhver henseende at opfylde den, og til Sikkerhed herfor gives Eieren den samme Sikkerhed, han har faaet ved den tidligere om samme Gjenstand oprettede Contract, nemlig 1 Prioritets Panteret i de af mig til Værkets Drift opførende eller alt opførte Bygninger og anskaffende Inventarier. I Tilfælde af Søgmaal i Anledning af mulig Misligholdelse anvendes Bestemmelserne i Fr. 25. Januar 1828, hvorhos Forligelsescommissionen i Skanderborg og Hielmslev Gern Herreders Ret skal anses som vort rette Forum, hvor vi end maatte have Ophold. Dette til Bekræftelse med vore Underskrifter vidnefast. pt Skanderborg. 7. Marts 1865

A J K Kjær, Peder Rasmussen.

Til Vitterlighed H S Rasmussen, E Venge.

Læst inden Hielmslev-Gern Herreders Ret d. 23 November 1865 og tilført Folio 151. Ejendommen er med thinglæst Gjæld behæftet og Panteretten i Løsøret skjønnes for sildigt læst. Bülow

Kvittering skrevet henover teksten:

Kvitteret 4 Juni 1885, Fol 91

Hjelmslev Gern Herreds Pante og Skødeprotokol 1885 Fol 91

Forpagningskontrakts udslættelse, tinglæst 4 juni 1885

Forpagningskontr. af 7. Marts læst 20 Novbr.

1865 imellem A J K Kjær og Peder Rasmussen, om Dele af Hedemølle Matr. 1 i Henhold til saalydende Kontrakten paa-tegnet Kvittering.

Da denne Kontrakt nu er udløben og jeg Peder Rasmussen har modtaget den mig efter 7. Post tilkommende Godtgjørelse for opførte Bygninger m.v. til Beløb 2431 Kr, saa bedes Kontrakten af Pantebogen udslattet. Hede Mølle d. 23 April 1875.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Paa min dertil Enkefru Kjærs Vegne efter
Fuldmagt. A Roedsted. Peder Rasmussen.
Til Vitterlighed: W Hoffmann, O Harow.
Aflæst i Hjelmslev Gjern Herreders Ret den
4 Juni 1885 og derefter udslettet i Pantebogen;
Kvitteringen protokolleret Fol. 91.
Thvede

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Hørning Teglværk, 1863

[Transskriberet af Kirsten Bondegaard Thomsen, Oslo 16/12 1982. Modtaget fra Hørning Lokalarkiv]

Imellem os Undertegnede er idag oprettet og indgaaet følgende Contract om Driften af Hørning Teglværk for Aaret 1863.

Jeg Teglmester Nicolai Iversen af Ingerslev Mark forpligter mig herved til ved ovennævnte Værk at fabrikere Muursteen Brøndsteen og Drainrør i smukke gode og velbrændte Varer og hensætte dem ordentligt paa Pladsen.

Varerne sorteres nøiagtig, Stenene i 4 Slags: heelbr. melleibr. halvbr. og haardtbr. Rørene i 2: gode og vrags, og udbores i Enderne.

Pladsen omkring Værket holder mesteren i orden, alle ubrugelige Sager Broklinger og andet bortføres af samme. Renderne omkring Strygepladserne og Tørladerne holdes rensede, og forøvrigt passer Mesteren at alle Materialier og alle ved Værket brugelige Redskaber holdes i god Orden og Intet af nogen Slagt skeer Overlast.

Leeret til Materialerne lader Mesteren N. Iversen kulkaste i løbet af Vinteren, dog skal det være tilendebragt senest medio Februar Maaned og skal han da tillige selv lade afrømme Sandgraven i marken, og hente derfra det behørige Sand til Materialierne.

Det overlades J. Dam at bestemme hvor meget der skal laves Steen og Røre af hver Slags.

Jeg J. Dam forpligter mig herved til at betale N. Iversen for hver Tusind godt sorteret og velbrændt materiale saaledes:

For almindelige Muursteen	2 Rd 1M	2 Rd 1M	0Sk
Do Brøndsteen	2 - 1-	" "	
1 ¼ Drainrøre	2 - 1	1 Rd 5M	4Sk
1 ½ D.	2 - 2	2 " "	8
1 ¾ D.	2 - 3	2 - 2	
2 D.	3 - "-	2 - 5	
2½ D.	5 - "-	4 3	
3 D.	6 - 3-	6	
4 D.	9 - 3-	9	

For Broklinger betales der 2 Rd. og leveres der da 2 gode Broklinger til en Steen .?.., alt for 1.000 Stk.

For vrags Drainrør skal Mesteren kuns have 1/2 af det som

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

betales for gode, og for Raasteen kuns 2/3 af det som betales
for brændte.

Indvidere haver Mesteren N. Iversen 6.000 Stks
Tørv af Mosen udenfor Gaarden.

Saaledes er denne Kontract oprettet og indgaaet
i Vidners Overværelse.

Hørning den 2den Mai 1863

Til Vitterlighed?

J. Dam, N. Iversen

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Bøgedal/Glarbogaard Teglværk

Silkeborg Skøde og Panteprotokol 1857 Fol 190,
Tinglæst 22 sept 1857

Forpagtnings-Contract

imellem Proprietair J Herskind til Glarbogaard og Teglværkere
Nicolai Iversen og Hans Christian Thomsen begge af Broager
Sogn i Sundeved om Teglværket ved Glarbogaard.

§1.

Teglværket bortforpagtes i 5 Aar at regne fra 1. November d. a.
til 1. Novbr 1862, dog kan de Eierne tilhørende Steen af dette Aars
Brændinger blive henstaaende i Ovnen eller paa Pladsen indtil
heni Foraaret, hvilken Begunstigelse ligeledes tilflyder Forpag-
terne for det sidste Aar.

§2.

Forpagtningen omfatter de nu paa Pladsen værende Bygninger,
nemlig:

En Ovn med Overhuus, tvende Tørrelader, et Beboelseshuus
for Arbejderne. Derforuden lader Eierne opføre endnu et Vaa-
ningshuus paa 4er fire Fag indrettet til Beboelse for Forpagteren.
Hvilken Bygning opføres til Foraaret, endvidere overleveres Trodser,
Æltevogn, Kerre, Trillebøre, 2 Arbeidsvogne etc., saaledes som dette In-
ventarium nu til Driften forefindes.

§3.

Samtlige fornævnte Bygninger og Inventariesager overdrages For-
pagterne ved Syn og Taxation af tvende uvillige Mænd, af hvilke Eierne
vælger den ene og Forpagteren den anden. Over det saaledes over-
leverede udfærdiges et Overdragelses Document, der forbliver
i Eierens Værge, og hvoraf Forpagterne meddeles en Gjenpart. Saa-
længe Forpagtningen Varer, vedligeholder Forpagterne saavel Bygninger
som Inventarium, og ved Fratrædelsen afleveres det paa samme Maade
som ved Modtagelsen, ved Syn og Taxation af uvillige Mænd, og forsaa-
vidt Bygningerne maatte faae Udsættelse af Mangel paa Vedligeholdelsen
eller Inventarium befindes at være af mindre Værdie, end ved Modtagelsen,
da bliver dette af Forpagterne at erstatte, ligeledes giver Eierne Forpag-
terne Erstatning for hvad Inventariet maatte være af større Værdie end
ved Modtagelsen.

§4.

I de Gaarden tvende tilhørende Moser maa Forpagterne lade skjære
aarlig, saalænge denne Contract er Gjældende indtil 600.000 Stk Tørv
uden Betaling, som i vaad Tilstand ei maa være større end 10 Tommer lang,
6 Tommer brede og 4 Tommer tykke, for hvad der skjæres mere erlægges

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

en Betaling af 24S pr 1.000. Tørvene skjæres i lige Bænke, saa dybt som de kan optages. Mere end 6 Tommer Overjord maa ikke afskrælles, og Gravene planeres jævnt og ordentlig, ligesom Moserne i det Hele behandles forsvarligt. Eieren forbeholder sig Ret til at skjære de fornødne Tørv til sin Huusholdning, uhindret af Forpagterne, i den Gaarden nærmest liggende Mose.

§5.

Forpagterne maa benytte den omkring Værket liggende Jord, som ifølge en Leiecontract med Jens Nielsen i Bøgedal tilhører Eieren af Glarbogaard, enten til Græsning eller til Kornavl, derimod maa ikke tøires i Skoven, ligeledes leveres dem 100 Lispund Rughalm aarlig i Forpagtningstiden, hvoraf den ene Halvdeel leveres 1. April og den anden 1. Juni.

§6.

Forpagtningsafgiften der er accorderet til 600 er Sex Hundrede Rigsdaler Rigsmynt aarlig erlægges saaledes: 300 er Tre Hundrede Rigsdaler til hvert Aars 1ste Mai og 300 Rdl er Tre Hundrede Rigsdaler [sic] til hvert Aars 1. November, dog erlægges de til 1. Mai betalende 300 Rigsdaler i aar ved Modtagelsen af Værket. Til Sikkerhed for Afgiftens Erlæggelse til rette Tid og paa Opfyldelsen af denne Contract i det Hele, stiller Forpagterne deres Produktion af raae og brændte Steen og Brændemateriale, samt den dem tilhørende Besætning og andre Eiendele.

§7.

I Tilfælde af Ildsvaade hæver Eieren Assurancesummen, hvorimod han er pligtig til snarest mulig at lade Bygningerne opføre, uden at Forpagteren kan gjøre Fordring paa Godtgjørelse for den Tid derved gaaer tabt for dem. Skulde Forpagterne ikke forsvarlig vedligeholde Bygninger og Inventarium, da skal Eieren være berettiget til at lade dette gjøre for deres Regning.

§8.

Skulle det vise sig at de overtagne Bygninger ved Værket ikke skulle være tilstrækkelige, da ere Forpagterne for egen Regning berettigede til at lade opføre saadanne Bygninger som maatte være nødvendige for Driften, dog skal Eierens Mening om saadanne Bygningers Beliggenhed og Construction indhentes, og disses Værdie erstattes ligeledes Forpagterne ved Fra-trædelsen ifølge Syn og Taxation af uvillige Mænd.

§9.

Forpagterne er berettigede til fri Veifart til begge Moserne for at bortføre Tørvene, paa de Veie, som engang ere tilstede, og kan kun med Eierens Tilladelse kjøre over Markerne eller andre Steder udenfor de ansatte Veilinier.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Ligeledes har Forpagterne fri Afbenyttelse af den ved Juulsø værende Ladeplads, som Eieren har i Leie af Gaardmand Hans Lauersen i Stiballe. De Træstammer og Trærødder, der fremkommer ved Udgravningen af Tørv i den saakaldte Lange Siig tilhører Forpagterne.

§10.

Eieren forbeholder sig Ret til eget Brug at lade udgrave og bortkjøre Mergel af Leergraven, og maa derfor ikke af forpagterne forhindres i at kjøre over Teglværkspladsen.

§11.

I Tilfælde af at Taxationsmændene ikke kunne blive enige om Ansættelsen af en eller flere Deele af det taxerede, da maa disse udvælge en Opmand, hvis Dom begge Parter da underkaster sig.

§12.

Omkostningerne ved Stempel Papiir og Tinglæsning af denne Contract betales af begge parter, hver med det halve.

§13.

Til Afgjørelse af de Unigheder som mellem Eieren og Forpagterene kunne opstaae om denne Contract skal Eiendommens Værneting være det rette Forum.

Saaledes indgaaet bekræftes med vore Underskrifter.

Glarboggaard den 13 August 1857, Julius Herskind

Nicolaj Iversen, Hans Chr. Thomsen.

Til Vitterlighed: Steffen Madsen, Chr. J. Høget.

Læst i Silkeborg Birketingsret den 22 Septb. 1857.

Indført i Panteprotokollen Folio 190.

Da Adkomsten ikke er opgivet paa den udleiede Eiendom, kan ingen Attest meddeles om de paa denne muligt hvilende Forhæftelser. Drechiel

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Mallinggård Teglværk, 1862

Hjelmslev Gjern Herreds Skøde og Panteprotokol 1862-1865, Fol 127
Tinglæst 11. December 1862.

Forpagtningskontrakt!

Imellem H. Hansen af Kragelunds Teglværk og P. Rasmussen paa Moesgaard angaaende Forpagtningen af Teglværket paa Mallinggaard paa følgende nærmere Betingelser:

1st Post Forpagtningstiden!

Jeg Rasmussen bortforpagter til Hansen paa 8 Aar fra 1. Mai 1863 til 1. Mai 1871 det til Mallinggaard hørende Teglværk med sammes Bygninger og Inventarium samt Lodden hvorpaa Værket ligger der udgjør c. 15 Tdr land geometrisk maal.

2. Post om hvilken Kraft Forpagteren maa anvende ved Værkets Drift, nemlig:

Hansen maae drive Værket med saa stor Kraft som Han vil, men ogsaa med saa lille en Kraft som Han selv maa finde for godt. – Han er pligtig til efter passende Varsel at lade fabrikere Brøndsteen, Fliser, Krybsten, Skorsteenssteen eller hvilke andre Varer jeg Rasmussen maa forlange udleveret til Brug ved min Eiendom, og enten sælge mig samme til Fabrikspriser eller liqidere dem med Muursteen eller Drainrør, som jeg skal modtage i Forpagtningsafgift, men saafremt saadanne Varer maatte have paa Oplag ved Værket, behøves herom ingen Varsling.

3die Post om Jorderne.

Den til Teglværket hørende Jordlod, 15 Tdr. Land, Eng og Byggeplads indbefattet, skal deles i 6 Dele og Sædfølgen være: 1. Brak gjødet, 2. Vintersæd, Hvede eller Rug, 3. Byg eller Havre, 4. Havre, gjødet og udlagt med Kløver og Græsfrø 20 pund pr. Tdr. land. 8[sic] og 6 Kløver og Græs, naar Brakmarkens behandling er tidlig og god, er det tilladt at saa Vikkerhavre til Staldfoder eller høste Kløvermarken, men der maa Intet derfra blive modent, men alt skal afslaaes grønt. Forandring i dette Sædskifte kan kun skee efter Aftale og Overenskomst med Eieren. Naar Forpagteren aflevere Værket til Eieren, skal et Indtægt være besaaet med Hvede og et Indtægt ordentlig udlagt med Kløver og Græsfrø, og da Forpagtningen først ophører 1. Mai er det muligt, at noget af Vaarsæden forinden maa lægges, men i saafald er Hansen pligtig at udføre dette Arbeide, men Eieren skal selv tillægge Vaarsæden. – Det Sædekorn, Rug og Hvede, som er udlagt i Efteraaret 1862, skal Hansen betale Anders Lauersens Enke, men han kan da igjen ved Fratrædelsen fordre dette Udlæg Refunderet.

4. Post om Drainingen.

Lodden er paa et Indlæg nær drainet, men der er næsten overalt lagt for faae Sugerør til Hoveddrainet, det resterende skal Forpagteren draine i Forpagtningstiden

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

ligesom og afhjælpe Mangelen med at for faa Sugerør ere nedlagte. Forpagteren lader Arbeidet udføre og Eieren tillægger Rørene.

5te Post om Engen

Den lille Eng omkring ved Teglværket og Leergravene skal Forpagteren planere, anlægge og bevande i Forpagtningstiden.

6te Post om Gjødning og Mergel.

Forpagteren maa ikke sælge eller paa anden Maade lade komme fra Eien-
dommen Halm, Hø eller Gjødning, men han skal samle og anvende det paa Lod-
den efter rigtig Omgang og det Tørvesmuld eller andet affald som kan samles ved
Værket, skal ligeledes komme Lodden tilgode. Ønsker Forpagteren at mergle har han
ligeledes Tilladelse dertil. Ved det sydvestlige Hjørne af Lodden staaer et gammelt
Hegn med nogle Bøgebuske paa, dette skal Forpagteren lade Rydde og planere og
indtage derefter i Driften samt fraskille Veien med en Grøft, men Træet der falder ved
Rydningen er Forpagterens.

7de Post om Bygningerne

Alle til Teglværket hørende Bygninger det gamle Vaaningshuus indbefattet skal over-
leveres Forpagteren ved Syn, og igjen, ved Fratrædelsen afleveres paa samme Maade.
Findes Mangler ved Bygningerne ved Overleveringen, da skal Eieren snarest af-
hjælpe dem, men findes mangler ved Afleveringen da skal Forpagteren erlægge
til Eieren en saa stor Sum, som de udsatte Mangler ere taxerede til, saa at Eieren
selv kan afhjælpe dem. En Gang hvert Foraar skal Bygningerne repareres af For-
pagteren, alle Vægge udspækkes og kalkes, alt Tømmer og Fjelleværk som staaer udven-
dig, skal males eller tjæres samt Taget eftersees. I Forsommeren 1863 skal Eie-
ren lade opføre en ny Tørrelade paa c. 25 Alens Længde og 10 Alens Brede samt
forsyne den med Fjel til at lægge Rør paa. Desuden skal Eieren under Forud-
sætning af at Forpagteren tager fast Bopal paa Teglværket, lade opføre en Lade paa
10 Fag a 10 Alens vide samt en Tilbygning til Vaaningshuset af 4 Fag og indrette
samme til Beboelse efter samme Byggemaade som er anvendt ved det Vaa-
ningshuus der alt nu staaer der, men ønsker Forpagteren en eller flere af disse
Bygninger opførte i Forpagtningstiden da skal han gjøre Anmeldelse derom til
Eieren inden 1. Novbr. i det Aar forud for Bygningerne ønskes opførte, og
naar disse Bygninger ere opførte indbefattet Tørreladen som skal bygges i For-
aaret 1863 skal Forpagteren overtage dem til Vedligeholdelse, ligesom Værkets
samtlige Bygninger, samt ligeledes fra bemeldte Dag at forrente Capitalen
med 6pc. der erlægges tilligemed Forpagtningsafgiften i hvert Aars December
Termin, senest inden den 15de i Maaneden. Andre Bygninger end disse
nævnte kan Forpagteren ikke forlange opførte, men han har Lov til for egen
Regning at lade Bygninger opføre og skeer dette da er han ogsaa beretti-
get til at borttage dem ved Forpagtingens Ophør, imod at han gjør Bygnings-
pladsen fuldstændig ryddelig og i complet helbar? Stand. Forandringer ved
de Bygninger som overleveres fra eieren maa Forpagteren kuns foretage
efter forud at have erholdt Samtykke dertil af Eieren.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

8de Post om Inventariet.

Samtlige Inventariedele, der tilhøre Værket og afleveres af Anders Laursens Enke skal overleveres Forpagteren til Brug og en Fortegnelse over samtlige Gjenstande, som Forpagteren skal overleveres i god Stand skal vedhæftes denne Contract. Ved Forpagtingens Ophør er han pligtig at aflevere alt i samme Stand som han har modtaget det og forøvrigt ganske efter Fortegnelsen. Før Teglværksarbeidet tager sin Begyndelse eller samtidig med Anders Laursens Enke afleverer skal de overleverede Inventariedele taxeres af tvende af Parterne udmeldte Mænd og ved Afleveringen skal der foregaa paa samme Maade, dog kan Eieren modsætte sig at modtage overleveret af Forpagteren flere Redskaber end de der fulgte med ved Forpagtingens Tiltrædelse.

9de post om Leergraven og Veien ved Værket.

Forpagteren skal behandle Leergraven og Sandgraven med Orden og navnlig gaae saa dybt i Bunden paa Graven som muelig. Veiene omkring ved Værket skal han holde planerede og grusede, og Oplagstæderne for Muursteen skal ordnes planeres og udvides. Der er Underhandling i Gang med Sognefogden i Gram hvis Marker støde til Teglværkslodden om Tilladelse til at tage Sand fra en Bakke paa hans Mark til Brug ved Teglværket, skeer dette, da skal Forpagteren betale Sognefogden den aarlige Leie, samt andet Udlæg s. fx. til Contract o.s.v. som Følge af den indgaaede Overenskomst dog ikke over 16 M aarlig.

[10de Post ses ikke]

11te Post om Ret til at skjære Tørv.

Forpagteren maa skjære 130.000 Tørv i tvende til Mallinggaard hørende Tørvemoser, i Sølund eller Vrold og saavidt muligt hverandet Aar paa hvert Sted. Tørveskjæringen maa foregaae med Orden og Sparsommelighed og navnlig maa der gaaes saa dybt som Tørven ligger. Naar Tørven er skaaren varsles Eieren til at optælle samme forinden de hjemkjøres. Formen til Tørven skal holde 8 Tom. i Længden 4 Tom i Breden og 3 tom i Dybden. de to nævnte Tørvemoser ere forøvrigt Forpagteren uvedkommende.

12. Post om Kjørsel igjennem Skoven.

Veien til Teglværket gaaer ikke igjennem Skoven, men Forpagteren har Ret til at afbenytte denne Vei i mod at han holder den i god og farbar Stand, men denne Ret er dog betinget af at ingen Uorden ved Transporten igjennem Skoven afstedkommes, da isaafald dete gjentages, er Eieren berettiget til at afslutte Veien for Færdselen. Skovledene skal Forpagteren holde lukkede og om forlanges laasede og en Nøgle til Skovledene vil blive Forpagteren overleveret.

13 Post om Afgifter

Forpagtningsafgiften er bestemt enten til 500 rd gjentager Fem Hundrede Rigsdaler Rigsmønt, eller til 30.000 Muursteen og 30.000 Drainrør aarlig. Hvert Aars 11te December Termin senest den 15de i Maaneden, skal Forpagteren betale Forpagtningsaf-

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

giften til Eieren paa dennes Bopæl skadesløs i alle Maader. Det staaer Eieren frit om han vil fordre Afgiften udelukkende i Penge eller i dels Varer og dels Penge. Forlanges Varer skal Forpagteren levere til Eieren. 25.000 gode fuldbændte Muursteen (Mopser) af almindelig Størrelse og af ublandet Leer, enten rødt eller guult ef-Varling et halvt Aar før levering skal finde Sted. 5.000 halvbrændte Do. Do. Do. Do. 15.000 Stk $1\frac{1}{4}$ Tom. Drainrør a $\frac{1}{2}$ Alens Længde . 7.000 stk $1\frac{1}{2}$ To. Do. Do. Do. 5.000 stk 2 Tom Do. Do. Do., 3.000 [?]Tom Do. Do. Do. Hvad der er sagt om de heelbrændte Steen med Hensyn til Leermassen gjælder ogsaa om halvbrændte Steen samt om alle Rørene. De heelbrændte Steen og alle Drainrørene maa være complet godt gennembrændte og i enhver Henseende beste Handelsvarer. Muursteenene leveres enten om efteraaret forud eller om Foraaret inden medio April i det Aar hvori de tjene som Forpagtningsafgift og halvdelen af Rørene leveres ligeledes forud om Efteraaret og den anden Halvdel af 1ste Brænding om Foraaret i det Aar, de tjener som Forpagtningsafgift og allersenest inden hvert Aars 1ste Juli. Dersom Eieren haver Brug for flere Muursteen en de, der efter denne Contract skal overleveres ham, da er Forpagteren pligtig efter passende Varsel at levere, foruden Forpagtningsafgiften er et Aars Forskud af Muursteen, nemlig 25.000 heelbrændte og 5.000 halvbrændte under samme Betingelser, som tidligere er anført om leveringen af Muursteen, disse saaledes forud erlagte Muursteen godtgjøres Forpagteren i det sidste Forpagtningsaar. De Muursteen eller Drainrør, som Eieren ikke strax afbenytter skal Forpagteren give Oplagsplads ved Værket indtil han bruger samme, og saalænge de henstaae ved Værket maa Forpagteren være Eieren ansvarlig for samme og aflevering finder saaledes først Sted naar Produkterne bortføres. Ønsker Eieren flere Muursteen og færre Drainrør leverede eller oversendte, da er Forpagteren pligtig at gjøre dette, dog kuns saavidt det staaer til Brug ved Mallinggaard eller underliggende Eiendomme. Ved Opgjørelse i hvert Aars 11te December Termin vil Liqvidering finde Sted, forsaavidt Eieren har modtaget Varer, og denne maa da rette sig efter de Priser, der i samme Aar er betalt ved Teglværket, saaledes at de anførte 30.000 Muursteen og 30.000 Drainrør ansættes i Penge til 500 Kr, og hvad Eieren da ikke er leveret af Varer, eller forbeholdt sig leveret senere bliver at betale med Penge som foran anført. Opstaaer der Strid om Varernes Godhed eller andet som vedkommer denne Contract, da afgjøres denne ved at Eier og Forpagter udnævner hver en Mand til at undersøge de omtvistede Spørgsmaal, og disse 2 Mands Dom skal Parterne underkaste sig, kunde de 2 Mænd ikke blive enige, da udnævnes en Opmand derved, at Eieren bringer 3 Mænd i Forslag hvoraf Forpagteren udnævner een og denne mand afgjør da Sagen. Skulde f. ex. de Produkter der leveres som Afgift, ved et saadant Syn blive casset, da skal Forpagteren holde Eieren skadesløs ved at han paa anden Maade maae forskaffe sig samme. Da Forpagteren ikke stiller Caution eller betaler Pronomeration, saa forbeholder Eieren sig Pant i alle de Teglværksprodukter som henstaae ved Værket samt i Besætning, Avl og Afgrøde og i alt hvad Forpagteren eier eller eiende

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

vorder. Forpagteren skal føre et ordentligt Regnskab over de Teglværks-producter, som udleveres fra Værket som Forpagtningsafgift, og enhver som kommer for at afhente samme maa ved Beviis fra Eieren godtgjøre at han er berettiget dertil, og maa dette Beviis tillige angive hvilke Slags og hvormange af hver Slags der anvises til udlevering. Andet er ikke gyldigt.

14de Post om Haven

Ved Vaaningshuset er anlagt en ny Have denne skal Forpagteren udvide og tilplante med Frugttræer og Buske samt behandle og dyrke den godt og til enhver Tid, frede om den og holde den reen, men Træer og Buske skal Eieren levere Forpagteren.

15. Post om Veien ved Værket.

Veien ved og omkring Værket samt fra dette hen til den gamle Randers Landevei skal Forpagteren anlægge, gruse og altid holde i god Stand. Veien ovenom Haven til den omtalte Gl. Landevej aflægges. Veien gennem Skoven er han ligeledes pligtig at holde i god Stand samt at gruse den naar fornødent gjøres. Oplagspladsen skal Forpagteren planere og udvide ved Tilfyldning af Affald fra Værket.

16. Post om under hvilke Betingelser Forpagtningen kan ophæves.

Forpagtningen kan hæves før

Tiden af begge Parter med et heelt Aars Opsigelse til Fratrædelse en paafølgende Maidag, men sker dette, da skal den part der opsiger den anden, betale for hvert af de resterende Forpagtningsaar 500 rd gjen tager Fem Hundrede Rigsdaler Rigsmønt, som erlægges inden Fraflytningen finder Sted. I Tilfælde af Dødsfald da træder den Afdødes Enke eller hans Bo ind i de efter denne Contract opstillede Rettigheder eller Forpligtelser.

17de Post om Skatterne!

Kongelige Skatter af Hartkornet er Forpagteren fritaget for at svare i Forpagtningstiden, personelle Skatter samt andre Præstationer til Sognet udredes derimod af ham, og naar Skat af Næring bliver paabudt, da betales denne Skat af Forpagteren, Assurancetermin af samtlige Bygninger ved Teglværket betales ligeledes af Forpagteren. Indavl [defekt i dokument], Ind og udbo skal Forpagteren holde ordentligt assureret i en [defekt i dokument] assuranceforening.

18. Post om hvordan det forholdes i Tilfælde af Ildsvaade.

Skulle alle Teglværkets Bygninger eller dele af samme afbrænde i Forpagtningstiden, da skal Eieren snarest muligt gjenopføre samme og navnlig paabegynde Arbeidet senest 6 Dage efter at Branden er foregaaet, naar dette skeer kan Forpagteren ikke stille nogen Fordring til Eieren for afsavnet af Bygningerne, men han skal ligefuldt betale den fulde Afgift.

19. Post!

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Forpagteren har Oplagsplads ved Værket til de Producter der ere usolgte et Aar efterat Forpagtningscontracten er hævet, men disse maa da hensættes paa et Sted saa langt fra Værket at de ikke betage Pladsen for nye fabrikerede Steen-producter og i ingen anden Henseende maae genere Værkets Drift.

20. Post

Forpagteren maa ikke uden Eierens Samtykke afstaae Forpagtningen til nogen Anden.

21. Post

I Tilfælde af at denne Contract misligholdes, enten derved at Forpagtningsafgiften ikke erlægges i rette Tid, Bygningerne ikke ordentligt vedligeholdes, Inventariet forringes eller Loddens Drift forsømmes, da er Forpagteren paa Forlangende af Eieren strax pligtig at fraflytte Forpagtningen, og at aflevere i Overensstemmelse med Forpagtningscontracten, samt at holde Eieren Skadesløs i enhver Henseende. I Tilfælde af Søgmaal er Eierens rette Værneting, samt Forordningen af 25 Januar 1828 anvendelig for begge parter. Saaledes indgaaet og bekræftet med vore Underskrifter i Vitterlighedsvidners overværelse. Skrevet paa Mallinggaard d. 3 Decbr. 1862. P. Rasmussen, H. Hansen. Til Vitterlighed Schrøder, Corfitt Knudsen. Læst for Hiølslev-Gjern Herredes Ret den 11 December 1862. og indført paa Folio 127. Eiendommen er med thinglæst Gjæld behæftet og den ældre Forpagtningscontract er ikke udslettet. Bülow.

Skrevet henover teksten står: Aflyst 17 Juni 1880, Fol 361.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Østergaard Teglværk, 1885 og 1890

Hjærmslev Gjærn Herred Skøde og Pantebog 1885 Fol 12
Tinglæst 16/4 1885

Forpagtningskontrakt.

Underskrevne nuværende Ejer af Gaarden
Østergaard ved Skanderborg, S. J. Hviid,
bortforpagter herved til denne Gaards forrige
Ejer Hr. Kjøbmand N. Christensen det til
Gaarden hørende Teglværk med Bygnin-
ger og alle til Teglværket og sammes Drift
hørende Maskiner og Inventariesager samt
2 Heste, den paaviste Jord omtrent 2 Td.
Land samt Ret til at tage det fornødne Leer
og Sand og fornøden Plads til de produ-
cerede Steen, paa følgende Betingelser:

1. Den overdragne Jord anvendes dels til
Græsning, dels til Kartofler eller anden
Sæd. Over de medfølgende Inventariesager
forfattes den 1. Mai en nøiagtig Forteg-
nelse til Rettesnor for Afleveringen.

Almindelig Slitage erstattes ikke. Derimod
bliver Hestene at aflevere svarende til
den Pris, hvortil de ansættes. Fortegnel-
sen og Hestenes Vurdering foretages af
2 Mænd, hvoraf hver udvælge en. For-
tegnelsen underskrives til Bekræftelse
af begge Kontrahenter.

2. Forpagteren har Ret til fri og uhindret
Færdsel til og fra Teglværket ad den ud-
satte Vei, ligesom han maa befærde Veien
over østergaards Mark til den nye Stationsvei.

3. Jeg er pligtig til aarlig at anwise
tilstrækkelig og bekvemt beliggende
Græsning, da det forpagtede Stykke
næppe vil tilstrække til 1 Ko og 2 Faar for
Teglværksfolkene og at levere tilstrækkeligt
og forsvarligt Foderhalm til disse Kreaturer,
at levere lignende halm til de ved
Teglværket værende Heste imod at
erholde Gjødningen, at anwise Tegl-
værksfolkene i Gaardens Mose tilstrække-

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

lig Tørvejord til Otte Tusinde Tørv,
og at anvise Ejeren af den Tørvejord
sammesteds, som er fornøden til at
smøge ved i Teglværket.

4. Forpagtningen begynder 1. Mai d. A.
og varer i 5 Aar til 1. mai 1890, til
hvilken Tid den ophører uden Opsigelse.
Ejeren kan dog opsige til en hvilkensom-
helst 1. Mai eller 1. Novbr. efter $\frac{1}{4}$ Aars Varsel,
imod ved Fratrædelsen at udbetale For-
pagteren kontant den samlede Afgift
for de ved Fratrædelsen tilbageværende
Forpagtningsaar.

5. Forpagtningsafgiften 1.400 Kr. aarlig, tilsam-
men 7.000 Kr. er mig i det Hele godtgjort
ved Likvidation i den Byttesum, som
jeg skulde udrede i Anledning af et mellem
mig og Hr. Christensen D.D. foretaget Magelæg
om vore respektive Ejendomme.

6. Skatter og Afgifter af det Forpagtede svares
under Et med Gaarden og er Forpagteren
uvedkommende.

7. Til Sikkerhed for Forpagteren for de forud-
betalte 7.000 Kr. eller for den Sum, som haves
til den Tid Forpagtningen muligt maatte
hæves forindens dens Udløb, giver jeg Prioritet
og panteret, næst Kreditforeningsgjælden 24.000 Kr.
og med Oprykningret efterhaanden som
den indfries i den mig tilskjødede Ejen-
dom Østergaard, Skandrup Sogn, med Bygnin-
ger og Jorder Matr. N. 10c, 11b, og 12b under
Vrold og 1h, 1i og 1k af Dyrehaven, af Hartkorn
resp. 1 Td 6 S kp 3 Fdk 2 Alb, 3 Skp 3 Fdk, 3 Skp 3Fdk
2 $\frac{3}{4}$ Alb, 3 Fdk 2 $\frac{1}{2}$ Alb, 4 Skp 1 $\frac{1}{2}$ Alb og $\frac{3}{4}$ Alb med
Gjødning, Afgrøde og Fourage, Leie og Forpagt-
ningsafgifter, Bygningernes mur- og nagelfaste
Ting, herunder Kakkelovne, Komfurer og
indmurede Kjedler, Teglværket med alt
dets Tilbehør, samt Gaardens Besætning,
Avls- og Gaardsredskaber, saaledes som sam-
me er mig overdraget, og hvoraf navnlig
fremhæves 6 Heste (de 2 ved Teglværket)

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

1 Plag, 22 Køer, 9 Stk Ungkvæg, 1 Tyr, 9 Faar,
1 Sø, 13 Svin, 3 Plove, 4 harver, 1 Tromle,
5 Vogne, 2 Sæt Seletøi, 1 Hakkelsesmaskine og
2 karlesenge med Tilbehør, samt i llds-
vaadetilfælde Assurancesummerne. Jeg
er pligtig til at holde det saaledes
pantsette brandforsikkret til sin fulde
Værdi. Skulde Pantet i væsentlig Grad
forringes, under Hensyn til den Stand,
hvori det nu befindes. eller jeg undlader
at holde det Brandforsikret, eller paa-
drager mig Renterestance af foregaaende
Prioriteter, da er Forpagteren berettiget
til strax at indsøge sin tilgodehavende
Kapital ad Rettens Vei paa den maade
han finder bedst stemmende med sin
Interesse og kan forlange skadesløse
Omkostninger efter Regning.

Uhindret af nærværende Pantsætning
maa foruden Kreditforeningsgjælden
optages et Laan paa 2.000 Kr. To Tusinde
Kroner til ikke over 6% p.a. For Beløbet
der paatænkes anvendt til Ejendommens Drift
og Forbedring, har Forpagteren paataget sig
at ville være Selvskyldner Kautionist i Fore-
ning med en som vederhæftig anset Mand,
og som Forpagteren godkjender. Naar dette
Laan efterhaanden afdrages, oprykker Priori-
teten efter denne Kontrakt.

§. Denne Forpagtningskontrakt vil tillige
være at tinglæse som Pantdokument.

Jeg Kjøbmand N. Christensen erkjender herved
at have indgaaet paa foranstaaende
Forpagtning og forbinder mig til i enhver
Henseende at opfylde Kontrakten.

I Søgsmålstilfælde anvendes Bestem-
melserne i Fr. 25. januar 1828. Ejendom-
mens Værneting ansees som Parternes
rette Forum, saavel hvad Forligsmæg-
ling som Rettergang angaar, uanset
hvor det personlige Opholdssted maatte
være.

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Til Bekræftelse med vore Underskrifter
i Vitterlighedsvidners Overværelse.
p.t. Skanderborg d. 10. April 1885.
S. J. Hviid, N. Christensen
Til Vitterlighed om rigtig Underskrift og
Datoers rette Anførsel.
I. Madsen. E. F. Weng
Læst for Hjelmslev Gern Herreders Ret den
16 April 1885. Protok. Fol 12.

Hen over teksten er skrevet: Udslettet den 22 August 1890 Fol 359

Østergård Teglværk, 1890

Tinglæst Hjelmslev Gern Herreders Ret den 22/8 1890

Forpagtningskontrakt af 10. læst 16. April
1885 mellem S. J. Hviid og N. Christensen, denne
som Forpagter, om Østergaards Teglværk m.v.
med Pant i Matr. No. 10_c m. fl. Vrold og 1_h m. fl. af
Skanderborg Dyrehave i Henhold til Kontrakten
paategnet Kvittering saalydende: Da denne Kon-
trakts Paalydende er opfyldt, saa kan den for mit
Vedkommende udslettes af Pantebogen. Skanderborg
den 11. Juli 1890. N. Christensen. Aflæst paa Skan-
derborg Kjøbstads og Hjelmslev Gjern Herreders Ting
den 22 August 1890 og udslettet af Skjøde og Pantebogen
Tab. Kvitt prtk. fol 359. Thiele

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Godthåb Teglværk, 1889

Skøde og Panteprotokol, Skanderborg Købstad og Hjelmslev Gern Herreders Ting,
Tinglæst 13/5 1889

Forpagningskontrakt mellem

Hofjægermester Baron J. Rosenkrantz og Teglværker P. Eriksen
fra 1. April 1889 til 1. April 1897. Undertegnede Hofjægermester
Baron J. Rosenkrantz, Ejer af Sophiendal gjør herved
vitterligt, at jeg bortforpagter til Teglværker P. Erik-
sen Teglværket Godthåb kaldet samt det i Jordebogen for
Sophiendal med No. 16 betegnede Hus Davidshuset kaldet
med tilliggende Haveplads (2770 kvadrat Alen) samt den Jordlod,
der har tilhørt Huset (8820 kvadrat Alen)
ligesom ogsaa de to Bakkeskrænter paa
hver Side af Søballevejen 1Td 11180 kvadrat Alen, endvidere den Del
af Dalen, hvorigjennem Bækken løber, den saakaldte Ba-
roniets Lod, forsaavidt den ikke er og ikke agtes tilplantet;
der agtes tilplantet (2 Tdr 4790 kvadrat Alen) som ikke medregnes i
Arealberegning Forpagteren faar (1 Td 5600 kvadrat Alen) indtil Ro-
senlunds Grændse. Samtidig hermed bortforpagter jeg til
Samme den saakaldte Rørvigslod, beliggende mellem de til
gamle Erik og Søstrene for Tiden bortforpagtede Lodder.

Det hele er en Del af de mig tilhørende Parceller af Matr. No. 11.

§1. Det her beskrevne Areal med Bygninger bortforpagtes
til bemeldte P. Eriksen i 8 er otte på hinanden følgende Aar fra
1ste April 1889 til 1. April 1897; hvis Ejer eller Forpagter maatte
ønske Forpagtningen hævet inden den fastsatte Tid, kan den for
begge Sider opsiges med 1 er et Aars Varsel til den paafølgende 1ste April.

§2. Den betingede aarlige Forpagtningsafgift udgjør:

1. For Teglværket svares 125 Kr er ethundrede og Fem og Tyve Kroner for hver brænding i den store Ovn. paaregnes 3 Brændinger af 125 Kr	375 Kr	
og 42½ Kr er firtito og en halv Kr for hver Brænding i den lille Ovn; påregnes 2 Brændinger a 42½ Kr er		85 Kr
2. For Davidshuset med Haveplads svares	30 Kr	
er tretti Kroner. 3. For den ovenfor nævnte Jord der ialt udgjør cirk. 5 Tdr land foruden Engen og det lavtliggende Stykke mellem Teglværket og Ageren, som ikke er medregnet (2Tdr 4790 kvadrat Alen) betales 6 Kr pr. Td Land er 30 Kr og for Engen 1½ Td Land 20 Kr ialt		50 Kr
er femti Kroner. 4. For Rørvigslodden svares 10 Kr pr Tø Land cirk. 6 Td land.	60 Kr	

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

er sexti Kroner. Forsaavidt det ovennævnte Antal
Brændinger Naaes, vil den aarlige Afgift blive 600 Kr

§3 Den aarlige Forpagtningsafgift bliver at erlægge i 4 Terminer
hver Gang med $\frac{1}{4}$ første Gang 1. Juli 1889 for Tiden $\frac{1}{4}$ 1889 – $\frac{1}{7}$
1889 dernæst 1. Oktober, 1. Januar og 1ste April og saa fremdeles
hver Gang med 150 Kr er Et Hundrede femti Kroner, Rør-
vigslod skal drives saaledes: Brak, Rug, hvortil forsvarlig
gjødes med 20 a 25 Læs, Byg, Blandsæd (c. $\frac{1}{3}$ Byg $\frac{2}{3}$ Havre), Havre,
hvortil gjødes med 10 a 15 Læs, 3 Aars Græs, Græs og Kløverfrø
forbeholder Ejerne sig at levere mod indkjøbspris. Der anvises
Forpagteren den til Rørvigslodden hørende Engparcel udfor
Solbjergkrogen, hvor der formenes at kunne slaaes c. 2 a 3 Læs Hø,
som han selv slaar og hjemkører. Den til Teglværket hørende
Lod ck. 5 Td Land maa ikke drives haardere end nævnte Drift.
Gjødningen maa udelukkende anvendes til Jordens Forbedring
og maa intet bortføres fra Ejendommen; det ved Teglværket væ-
rende Tørvesmuld og Tørveaske forbeholder Ejeren sig ret til
at disponere over.

§4. I Forpagningstiden skal Forpagteren
vedligeholde Bygningerne saavel ind som udvendig i god og for-
svarlig Stand. Plads til at skjære den nødvendige Tag anvises i
Venge Sø særlig fremhæves Teglværkets Bygninger og Maskiner
nødvendige Inventarium, der overleveres og igjen afleveres efter
Synsforretning.

§5. Der anvises P. Eriksen Plads til at skjære
200.000 Tørv i Sophiendals Mose; Leret tages som Tidligere
i de dertil bestemte lergrave; her paalægges det Forpagteren
paa det Bestemtteste under Skovriderens Tilsyn at planere
saavel Leergrave som Tørvegrave.

§6. Forpagteren har at
udrede samtlige Kongelige Skatter og offentlige Afgifter
som nu ere eller for Fremtiden kommer til at paahvile
Teglværket og Huset til rette Forfaldstid, derunder
Indkvarteringsbyrden, ligesom han ogsaa betaler samt-
lige Afgifter og Præstationer af hvad Navn nævnes kan
saavel reelle som personlige til Kommunen, uden
nogen Udgift for Ejeren og er han pligtig til paa Anfor-
dring at forevise Kvittering for Udredelsen heraf i rette Tid.

§7. Med Ild og Lys, Ildsteder og Skorstenes tilbørlige Ren-
holdelse med videre bør Forpagteren bestandig have for-
nøden Tilseende ligesom han i det Hele har at holde
sig Brandordningen efterrettelig og yde Brandvæsenet

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

den Assistance, som Lovgivningen foreskriver. Ved indtræffende Ildsvaade hæver Ejeren Assurancesummen for de afbrændte Bygninger mod at han snarest muligt igjen lader disse opføre for Assurancesummen, medens dog Forpagteren er uberettiget til at fordre anden Godtgjørelse end Tag over Hovedet for sig og sin Familie for Afsavn indtil saadant er sket.

§8. Besætning og Inventarium skal stedse holdes i god og forsvarlig Stand, og den første holdes godt og kraftigt fodret til enhver Tid og maa ikke være mindre i Antal, end hvad der nu findes, hvortil foruden de sædvanlige Fodringsmidler endvidere om Vinteren skal anvendes til Køerne den ene Mark, der efter Post 3 besaaes med Blandsæd. Det er i det Hele Forpagterens Pligt at sørge for, at Foderet hvert Aar til rette Tid kan være fortæret paa Stedet og paa enhver Maade at bidrage til Gødningens Forøgelse, og maa intet af Hø, Halm, eller andet Foder bortføres eller bortsælges fra Stedet. Besætningen, Inventarium, Avl og Afgrøde skal derhos bestandig holdes forsikret for Ildsvaade for Forpagterens egen Regning i en af Landets autoriserede Brandforsikringsanstalter for dets fulde Værdi, og Brandpolicen herfor forevis Ejeren paa Anfordring. Forpagteren maa ikke helt eller delvis bortleje det Forpagtede eller tage nogen i Interessentskab med sig uden Ejeren Samtykke.

§9. Ejeren forbeholder sig Ret til enten selv eller ved Befuldmægtiget at lade paase Kontraktens Opfyldelse og derfor have fri Adgang til Teglværket og Jorden. Skulde Forpagteren i nogen Maade forringe Bygninger, Inventarium eller Besætning eller paadrag sig Restancer af Afgifter eller hvad der ellers paahviler ham at udrede af Skatter o.l. eller drive Jorden saaledes at den beviselig tager Skade eller forringes eller gjøre sig skyldig i nogen-
somhelst Misligholdelse af denne Kontrakt, er han strax forpligtet til at fratræde Ejendommen, og til at erstatte Ejeren den deraf flydende Skade.

§10. De Varer, som maatte henstaa paa Pladsen usolgte d. 1. April 1889 blive taxerede og specificerede og optages i Synsforretningen, der bliver at vedføje denne Kontrakt og tilsvares 2/3 heraf i Vare eller Penge senest ved Fratrædelsen idet 1/3 er Forpagterens Ejendom.

§11. Til Sikkerhed for Afgiften og Kontraktens Opfyldelse i det Hele giver Forpagteren 1ste prioritets panteret i alt, hvad han

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

han til enhver Tid maatte eje af Besætning, Inventarium, Sæd, Hø, Foder, Straa, Teglvarer og Gødning samt overhovedet i alle sine til Driftens Udøvelse hørende Ejendele, Redskaber, Maskiner og i alle Produkter af Driften saa og samme Prioritet i disse Ejendes Assurancesummer om de ved Ildsvaade eller anden ulykkelig Hændelse skulle forgaa eller forringes, og bliver med Hensyn til en saadan af Ejeren betinget Panteret denne Kontrakt at tinglæse som Pantebrev.

Det fastsættes udtrykkelig at Forpagter P. Eriksen ved nærværende Contrakts Ophævelse i sin Tid ikke maa bortføre nogensomhelst Del af sin Ejendom, forinden alt af ham er afleveret ved Fratrædelsen, saaledes som Contracten foreskriver.

§12. Uenighed mellem Ejer og Forpagter

i Forpagningstiden om Contraktens Indhold, Opfyldelse eller Misligholdelse afgjøres ved Voldgift; idet hver af Parterne senest 48 Timer, efter at han beviseligt dertil er opfordret af den anden vil have at udmelde en Voldgiftsmand og underrette den anden om Valget. Undlades dette, udnævner den Opfordrende begge Mændene. Kunne Voldgiftsmændene ikke enes, vælge de en Opmand, der afgjør Sagen; kunne Voldgiftsmændene ikke enes om en opmand eller afgives ikke Kjendelse 3 Uger efter at Sagen er voldgivet, kan Parterne skride til Rettergang. Voldgiftskjendelse er bindende for Parterne.

§13. Ethvert Søgmaal, der maatte rejse sig [i] Anledning af nærværende Contract imellem Ejer og Forpagter eller dennes eventuelle Enke, Bo eller Arvinger bliver at anlægge og forfølge ved Ejendommens Værneting efter forudgaaet Forligsprøve ved den Forligskreds, hvorunder Ejendommene Davids-uset og Teglværket Godthaab henhøre og bliver i saa Tilfælde den hurtige Retsforfølgning efter Fdg. 25 Januar 1828 at iagttage. Den tabende Part vil have at svare skadesløse Søgmaalsomkostninger i alle Instantser.

§14. Omkostningen ved denne Contracts Oprettelse, Stempeling og Læsning, ingen untaget bæres af Ejer og Forpagter hver med Halvdelen. Jagt og Fiskeri er Forpagteren uvedkommende, dog forpligter han sig til at paasee, at der holdes Fred og ikke jages eller fiskes af Uvedkommende. Forpagterens eventuelle Enke indtræder i et og alt i hans Rettigheder og Forpligtelser efter denne Kontrakt, dog at hun kan opsige til den nærmest paafølgende 1. April. Til Efterretning ved Beregningen

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

af det stemplede Papir til nærværende Contract bemærkes:

Der formenes brændt 3 Ovne a 125 Kr	375 Kr
Der formenes brændt 2 Ovne a 42½ Kr	85 Kr
Husafgift	30 Kr
Afgift af Jord og Eng til Teglværket	50 Kr
Afgift af Rørvigslodden	60 Kr
	<hr/>
	600 Kr

Da Forpagtningsafgiften bliver saaledes 600 Kr aarlig vil dette i 8 Aar udgjøre 4.800 Kr. Jeg undertegnede P. Eriksen tilstaar og erkjender herved at have indgaaet foranstaaende Contract med hr. Hofjægmester Baron Rosenkrantz, og forpligter jeg mig til at overholde den i alle dens Ord og Punkter, ligesom jeg ogsaa herved meddeler bemeldte Hr. Hofjægmester, Baron Rosenkrantz første Prioritets Panteret i al min Sæd, Avl Afgrøde og Materialier fra Teglværket samt Besætning og Inventarium saalænge jeg har samme i Forpagtning, alt efter denne Contracts §11, Den originale Kontrakt forbliver i Ejerens Værge tilligemed den vedhæftede Synsforretning og Inventarieliste; en ligelydende Gjenpart overleveres mig. Dette til Bekræftelse ved begge Parters Underskrift i Vitterlighedsvidners Nærværelse. Sophiendal d. 21 April 1889. Som Forpagter: Peder Eriksen. Som Ejer: J Rosenkrantz. Til Vitterlighed om begge Underskrifter: Chr Rathike. P. Christensen. Læst som Pantebrev i Henhold til Kontraktens 17 Post [sic. skulle være 11 Post] paa Skanderborg Kjøbstads og Hjelmlev Gjern Herreders Ting den 13 maj 1889. Thiele

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

Kragelund Teglværk, 1859

Tinglæst 17. december 1859, fol 136

[Transskriberet af ukendt]

Vi underskrevne H Heide, A Preis junior og H Hansen indgaar herved i Interessantskab, Heide for $\frac{1}{2}$, Preis og H Hansen hver for $\frac{1}{4}$ Kragelunds Teglværk paa Holme Mark ved Aarhus. Det bemærkes, at Enkemadame Hygum i Aarhus før har været for $\frac{1}{4}$ Interessent i Forretningen i stedet for H Hansen, men at Hansen har udacorderet hende ved at tilsvare 748 Rd 2 M 6s, saa at hun saaledes at hun herefter aldeles ingen part har, men blot er, saaledes som herefter bemærket kreditrix for 4000 Rd

2, Gjenstanden for Interessentskabet er
a, et mig H Heide ifølge to Skøder af 18.juni 1851, tinglæst 28. juni og 16. august 1851, og et utinglæst skjøde af 11. juli 1856 tilhørende ejendomme, Parcelen Matr. No 12b fra Holme af Hartkorn 6 skp 3 Fdk 1 $\frac{3}{4}$ Album, Matr. No 7e fra Skaade af Hartkorn 3 Fdk, Matr. No 8d fra Holme af Hartkorn 3 Skpr $\frac{1}{2}$ Album, samt kirketiendeparter, under de Rettigheder og Forpligtelser, som Skjøderne med Anmærkninger ommeldte.

b, et paa nysmeldte Ejendomme opførte Bygninger med alt tilbehør, nemlig Teglværket med 3 ovne og øvrigt Tilbehør.
c, Den ifølge en af Interessenterne underskrevne Status af 19. Febr. 1859 paa Eiendommen og Værket, nor ... Besætning, Inventar, Redskab, Beholdning og Fabricata, Stenkul, Korn, hornnark?, udestaaende Fordringer og Kontanter.

3, Til Ejendommens Indkjøb, Teglværkets anlæg og drift med videre har

a, H Heide indskudt oprindelig	15.200 Rd
b, H Heide senere indsat Kapital	9.250 Rd
c, A Preis tillige med Heide under b indskudt	4.500 Rd
d, Gjæld til den udtraadte Interessent Enkemadame Hygum	<u>4.000 Rd</u>
I alt	32.950 Rd

Forlods hæfter Interessentskabets samtlige faste og løse Ejendomme, Fordringer og Activa nuværende og tilkommende, med den fuldkomneste jus in re for den under a anførte Sum

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

15.200 Rd, der fremfor al anden Gjæld og Forpligtelse tilsvares og forrentes med 4 pct pro anno til H Heide.

Dernæst hæfter og tilsvares med samme reelle Ret, men med lige god Ret, de under b, c og d anførte 3 summer, hvorved bemærkes, at Heides 9.250 Rd og Preis 4.500 Rd tilsvares og forrentes næst efter summen a med 4 pct pro anno, men madame Hygums 4.000 Rd med 10 procent Ti pct pro anno, dog med den normale Betalingstid, at hun ikke kan fordre saadan høi Rente længere end indtil I. Januar 1862; da Interessentskabet er berettiget til at udbetale Kapitalen 4.000 Rd, hvilken sum forudsat at Renten prompte betales senest hver 31. December (fra I. januar 1859 beregnet og første gang 31. December 1859) ikke heller kan fordre betalt for 1ste Januar 1862.

H. Hansen, der bliver bestyrer og forretningsfører ved bedriften, har intet Kapitalindskud præsteret. Udover de 32.930 Rd, der som nys anført staar som Gjæld i Eiendommen og Forretningen er Ingen pligtig at gjøre tilskud i Forretningen, medmindre det skeer med alle Interessenternes samtykke, og da nyder den Interessent, som kommer i forskud, forlods 4 pct pro anno rente heraf.

4, Interessentskabet er berettiget til, saasnt det har betalt den under 3de post a, b, c, og d anførte Gjæld, tilsammen 32.950 Rd skadesløst til Heide, Preis og Enkemadame Hygum at erholde Eiendommens skjøde fra H Heide paa samtlige faste Ejendomme med tilbehør som i 2den Post findes betegnet. Det under a anførte 15.200 Rd er Interessentskabet berettiget til at afgjøre ved en, som forskrivning for Umyndiges Midler stillet I. prioritets panteobligation i et skjødet Ejendommen med Besætning og Inventar og Teglværkets tilbehør. Omkostningerne ved skjødningen bæres af Heide med $\frac{1}{2}$ og Preis og Hansen hver med $\frac{1}{4}$.

5, Teglværket med Drainsfabrik drives og Interessentskabets Eiendele anvendes for Fælleds Regning og til Fælleds Fordeel paa den for Interessentskabet fordelagtigste Maade. Den gevinst, som aarlig ei ..... efter at Renterne efter 3die post og efter at alle Forretningen vedkommende Lønninger og udgifter ere afholdte og fradragne, tilfalder Interessenterne saaledes, at et første indtil 600 Rd, skriver sex hundrede Rigsdaler, af gevinsten fordeles mellem Interessenterne med $\frac{1}{2}$ til Heide, $\frac{1}{4}$ til Preis og $\frac{1}{4}$ til

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

H. Hansen. Hvad derimod gevinsten eller overskuddet overstiger 600 Rd udbetales med 2/3 til Heide og 1/3 til Preis.

6, Nærværende Forretning, der drives under Firma, "Kragelund Teglværk", er Interessenternes øvrige Forretningsforhold og Forretninger uvedkommende, men Interessentskabet betragtes i alle Forhold som en særlig juridisk Person. Hvad Gjæld eller Formue, nogen af Interessenterne altsaa maatte have udenfor Interessentskabet, er dette uvedkommende. Ikkun den gjæld er Interessentskabets, som er stiftet med alle Interessenternes samtykke. Det betinges specielt, at ingen Interessent kan ved særlig Pantsættelse eller paa anden Maade gøre gjæld paa sin andel i Interessentskabet, uden de andres Indvilgelse.

7, Det er en vedtaget Regel at udelukke fremmed Indblanding. Det bestemmes derfor, at en Interessents dødelige Afgang eller Fallissement [fallit] ikke skal kunne influere paa Bedriften, men denne fortsættes af de andre Interessenter. Intet Interessentskabet tilhørende skal kunne tages under skifterettens, Arvingernes eller Andres Registrering, Behandling, Bestyrelse eller Realisation, hvorimod Boet skal være nøiet med at modtage rigtigt Regnskab med Adgang til at conferere sammen med Værkets Bøger, samt udbetaling saaledes og i de Terminer, som i 8de post bestemt. I den Andel enhver af os har i Interessentskabet kan ikke gjøres arrest eller execution for hans Fællesskabet uvedkommende Gjæld.

8, Saafremt nogen Interessent vil udtræde, da skal han give sine medinteressenter et helt Aars varsel derom til en 1. Marts. Han faar da sin Part af Interessentskabets Formue udbetalt med en Fjerdedel Strax og Resten med 4% pro anno Rente senest til den omslagstermin, der indtræffer 2 Aar efter udtrædelsen, imod da at give de tilbageblivende Interessenter lovligt skjøde paa den Fratrædendes part. Det samme gjælder for en afdød Interessents Arvinger eller hans Bo. Efterlader en Interessent sig ved sin død Enke, da er hun ikke pligtig at udtræde, dog tilkommer hende ingen del af bestyrelsen, men hun skal være nøiet med den afregning de øvrige Interessenter paa Tro og love opgjøre.

Videre bestemmes i Udtrædelses tilfælde ved lovlig Taxation af uvillige og kyndige Mænd, men er de tilbageblivende Interessenter utilfreds med Vurderingen og den eventuelle Omvurdering staar det til dem at sætte de faste og løse ejendele til salg ved offentlig Auction, for den faste ejendoms vedkommende efter Bekjendt-

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

gjørelsesmaade og Pengevilkaar efter skifterettens foranstaltning.
Kun 2 auctioner kan fordres. Den Udtrædende eller hans Bo kan
derimod ikke paastaa auction.

9, Ethvert spørgsmaal, der maatte opstaa angaaende planen for
værkets Drift, vigtige bestyrelsesspørgsmaal, stiftelse af gjæld,
Interessentskabets vedbliven og dets ophævelse afgjøres i fælles
Møder, og i tilfælde af ueningsulighed ved stemmeflerhed. Heide
som eier af $\frac{1}{2}$ er dog berettiget til, naar i slige væsentlige
spørgsmaal hans 2 medinteressenter staar imod ham, at
foranstalte af retten udmeldt en uvillig og kyndig Mand som opmand,
og den af de to divergerende meninger, som han slutter sig til
bliver den ubetinget gjældende. Udvidelse af værket eller
hovedforandringer, kan kun ske med samtlige Interessenters
Indrømmelse, eller i det mindste efter en Majoritet $\frac{3}{4}$ Part i
Interessentskabet mod $\frac{1}{4}$.

10, Ved stemmeflerhed vælges en bestyrelse af Værket og
forretningen. Dette hverv overtages nu af Interessenten
H. Hansen, som derfor erholder frit Hus og Ildebrændsel og
i aarlig løn 400 Rd, men koster sig selv. Bestyreren og
Forretningsføreren fører en ordentlig og ajour holdt Bogføring,
aflægger til hvert aars I. Marts nøjagtigt Regnskab for det
foregaaende Aar, forestaar Interessantskabets kasse og
udtollingerne, besørger Interessentskabets indkøb af kul
og materiel til bedriften, modtager og foranstalter effectueret
Bestillinger, forestaar Detail udslaget, kort sagt alt hvad der
hører til den daglige Bestyrelse af Forretningen og Bedriften.

11, Forretningsførerens bøger maa til enhver Tid vise
Interessentskabets Status. Regskabsaaret gaar til 1ste marts.
Regnskabet afsluttes bemeldte I. marts og aflægges 14 dage
derefter. Det revideres ad de 2 andre Interessenter. I et fælles
Møde bestemmes dernæst inden I. April, om larget??, og da
hvor meget af Overskudet kan undværes fra værkets Drift,
hvilket derpaa udbetales, som foran bestemt. Viser.
Regnskabet Tab, betaler enhver Interessent ligeledes strax
i sidstnævnte møde sin part deraf i samme forhold, som han
participerer i Interessentskabet.

Saaledes indgaaet bekræftes med Underskrifter og bemærkes
at Interessentskabet allerede har bestaaet i henhold til de foran

Jørgen G. Berthelsen, Strandvænget 4, 2960 Rungsted
tlf. 2019 3699 e-mail: jgb@dadlnet.dk

skrevne Vilkaar, siden 1. Marts 1859.

Aarhus, den 12. December 1859. H. Heide, A Preiss, H Hansen.

Til Vitterlighed: C. Jürgens, Christen Andersen.

jeg Enkemadamme Hygum er for mit Vedkommende enig i

Foranstaaende, Aarhus den 12. December

1859. Maren Hygum.

Til Vitterlighed: A. Nielsen, Erik Christensen.

Anmærkning

Skjødet paa Matr. nr. 12b i Holme og 7e i Skaade omhandler
ikkun Konge- Havre og Bælgsæds Tiende af Parcellens Hartkorn
og indeholder Rasurnation[udslettelse] af anden Mands Ret
til Gjærdselhugst paa Eiendommen. Paa Matr. No. 12b har
Eieren af en tilgrændsende Lod fri Veifart. Parcellen Matr. No.
8d under Holme har Hartkorn 2 Skp 2 Fdk 2 Alb. Skjødet lyder
paa Havre- og Bælgsæds samt Qvægtiende uden at ommelde,
om der hermed er ment saavel Konge- som Kirketiendeparten,
og er der herfor ved Skjødets Tinglæsning givet Paategtning om,
at Sælgeren ikkun har Konge, Havre og Bælgsæds og Konge
Qvægtiender af det Solgte. Dette Document er hverken Tinglyst
som Skjøde eller Pantebrev.

Willemoes.